

MONITORUL OFICIAL

AL

ROMÂNIEI

Anul 185 (XXIX) — Nr. 888

PARTEA I
LEGI, DECRETE, HOTĂRĂRI ȘI ALTE ACTE

Luni, 13 noiembrie 2017

SUMAR

<u>Nr.</u>	<u>Pagina</u>
DECIZII ALE CURȚII CONSTITUȚIONALE	
Decizia nr. 530 din 11 iulie 2017 referitoare la excepția de neconstituționalitate a dispozițiilor art. 341 alin. (2), (51), (6) și (8) din Codul de procedură penală	2–5
Decizia nr. 536 din 13 iulie 2017 referitoare la excepția de neconstituționalitate a dispozițiilor art. 8 alin. (1) din Ordonanța Guvernului nr. 15/2002 privind aplicarea tarifului de utilizare și a tarifului de trecere pe rețeaua de drumuri naționale din România	6–8
ACTE ALE ORGANELOR DE SPECIALITATE ALE ADMINISTRAȚIEI PUBLICE CENTRALE	
M.134. — Ordin al ministrului apărării naționale pentru abrogarea liniuței a doua de la lit. A pct. 4 din anexa nr. 1 la Regulamentul privind organizarea și funcționarea Consiliului tehnico-economic al Ministerului Apărării Naționale, aprobat prin Ordinul ministrului apărării naționale nr. M.94/2017.....	8
1.591. — Ordin al ministrului transporturilor privind modificarea și completarea anexei la Ordinul ministrului transporturilor nr. 1.723/2014 pentru aprobarea Reglementării Aeronautice Civile Române RACR-ATS „Serviciile de trafic aerian”, ediția 3.0/2014	9–16

DECIZII ALE CURȚII CONSTITUȚIONALE

CURTEA CONSTITUȚIONALĂ

DECIZIA Nr. 530

din 11 iulie 2017

referitoare la excepția de neconstituționalitate a dispozițiilor art. 341 alin. (2), (5¹), (6) și (8) din Codul de procedură penală

Valer Dorneanu	— președinte
Marian Enache	— judecător
Petre Lăzăroiu	— judecător
Mircea Ștefan Minea	— judecător
Daniel Marius Morar	— judecător
Mona-Maria Pivniceru	— judecător
Livia Doina Stanciu	— judecător
Simona-Maya Teodoroiu	— judecător
Mihaela Ionescu	— magistrat-asistent

Cu participarea reprezentantului Ministerului Public, procuror Marinela Mincă.

1. Pe rol se află soluționarea excepției de neconstituționalitate a dispozițiilor art. 341 alin. (2), (5¹), (6) și (8) din Codul de procedură penală, excepție ridicată de Filofteia Ciobanu în Dosarul nr. 23.210/197/2016 al Judecătoriei Brașov și care formează obiectul Dosarului Curții Constituționale nr. 2.931D/2016.

2. La apelul nominal se prezintă autoarea excepției și reprezentantul Companiei Naționale „Poșta Română” — S.A., domnul Dan Slotea, cu împuternicire aflată la dosar. Magistratul-asistent referă asupra cauzei și arată că autoarea excepției a depus copie de pe actele aflate la dosarul instanței și parchetului.

3. Cauza fiind în stare de judecată, președintele acordă cuvântul autoarei excepției, care precizează că obiect al excepției de neconstituționalitate îl constituie și dispozițiile alin. (5¹) al art. 341 din Codul de procedură penală și solicită examinarea acestora. De asemenea pune concluzii de admitere a excepției de neconstituționalitate, reiterând susținerile cuprinse în notele scrise aflate la dosarul cauzei.

4. Reprezentantul Companiei Naționale „Poșta Română” — S.A., având cuvântul, solicită respingerea excepției de neconstituționalitate.

5. Reprezentantul Ministerului Public solicită respingerea, ca neîntemeiată, a excepției de neconstituționalitate, având în vedere că dispozițiile criticate nu aduc atingere principiului egalității în drepturi a cetățenilor, totodată, norma procesual penală criticată garantând liberul acces la justiție. Arată că instanța de control constituțional a mai examinat prevederile criticate, astfel încât solicită menținerea jurisprudenței Curții Constituționale în materie.

CURTEA,

având în vedere actele și lucrările dosarului, constată următoarele:

6. Prin Încheierea din 11 noiembrie 2016, pronunțată în Dosarul nr. 23.210/197/2016, **Judecătoria Brașov a sesizat Curtea Constituțională cu excepția de neconstituționalitate a dispozițiilor art. 341 din Codul de procedură penală.** Excepția a fost ridicată de Filofteia Ciobanu, în soluționarea unei cauze penale având ca obiect plângerea formulată de autoare, în temeiul art. 340 din Codul de procedură penală, împotriva Ordonanței din data de 18 aprilie 2016, emisă în Dosarul nr. 348/P/2016 de Parchetul de pe lângă Judecătoria Brașov, menținută prin Ordonanța nr. 182/II-2/2016 din 8 august 2016 a prim-procurorului adjunct al Parchetului de pe lângă Judecătoria Brașov.

7. În motivarea excepției de neconstituționalitate, autoarea susține că normele procesual penale criticate sunt

neconstituționale, întrucât, în controlul realizat în această procedură, judecătorul de cameră preliminară verifică soluția dată de procuror doar în baza lucrărilor și materialului din dosar, fiind excluse materialele care nu se află în dosar, deoarece procurorul și organele de poliție nu le-au administrat, în acest sens fiind precizate înscrisurile, cercetările la fața locului, înregistrările audio-video deținute de entități/instituții/autorități de stat. Totodată, susține că normele procesual penale criticate limitează posibilitatea de a formula cereri și de a ridica excepții cu privire la legalitatea administrării probelor ori a efectuării urmăririi penale doar dacă în cauză a fost pusă în mișcare acțiunea penală, prin aceasta fiind contrare dispozițiilor constituționale invocate.

8. **Judecătoria Brașov** opinează că excepția de neconstituționalitate este neîntemeiată. Face referire la jurisprudența instanței de control constituțional cu privire la dispozițiile art. 278¹ din Codul de procedură penală din 1968, respectiv Decizia nr. 354 din 23 septembrie 2004, în care s-a reținut că „în cadrul judecării unei asemenea plângeri, instanța judecătorească competentă urmează să examineze legalitatea și temeinicia soluției atacate. Așa fiind, este evident că o asemenea examinare se poate face numai pe baza lucrărilor și a materialului dosarului cauzei, pe care s-a întemeiat și soluția dată de procuror, precum și pe baza eventualelor înscrisuri noi prezentate. Instanța, nefiind sesizată pentru judecarea cauzei în fond, nu poate administra noi probe”, în același sens fiind și deciziile Curții Constituționale nr. 412 din 12 octombrie 2014, nr. 414 din 12 octombrie 2014, nr. 440 din 26 octombrie 2004, nr. 31 din 25 ianuarie 2005, nr. 233 din 21 aprilie 2005, nr. 54 din 26 ianuarie 2006 și nr. 165 din 28 februarie 2006, care conturează o jurisprudență constantă a instanței de control constituțional în materia analizată. Apreciază că rațiunile expuse mai sus susțin și actuala opțiune a legiuitorului — de a limita administrarea de probe în cadrul procedurii soluționării plângerii formulate împotriva soluțiilor de netrimiteră în judecată, câtă vreme natura acesteia nu s-a modificat în contextul reglementării în vigoare. Astfel, observă că, și în sistemul noii legislații procesual penale, procedura în discuție nu vizează judecarea propriu-zisă a cauzei penale, ci constituie un mijloc procedural prin care se realizează un examen, sub aspectul legalității, al ordonanței procurorului atacate. Arată că este firesc, în vederea soluționării plângerii, ca judecătorul să verifice, pe baza materialului și lucrărilor existente în dosarul cauzei, care au fost avute în vedere de procuror la adoptarea soluției de netrimiteră în judecată atacate, dacă această soluție a fost sau nu dispusă cu respectarea dispozițiilor legale. Face referire la dispozițiile art. 3 alin. (4) din Codul de procedură penală, care permit doar organelor de urmărire penală administrarea de probe în cursul urmăririi penale, acestea neputând să fie completate în procedura plângerii împotriva soluției procurorului. Totodată, reține că, în cazul în care înțelege să se prevaleze de probe noi, pe care nu le deține personal pentru a obține desființarea ordonanței procurorului, partea are posibilitatea de a cere revocarea acesteia, în condițiile art. 335 alin. (2) din Codul de procedură penală. De asemenea arată că, în cazul în care judecătorul de cameră preliminară apreciază că urmărirea penală nu este completă, acesta are la îndemână soluția prevăzută de art. 341 alin. (6) lit. d) din Codul de procedură penală și, respectiv, art. 341 alin. (7) pct. 2 lit. b) din Codul de

procedură penală, acestea fiind remediul pentru o activitate de cercetare penală insuficientă. Consideră că normele procesual penale criticate nu sunt în măsură să afecteze caracterul echitabil al procedurii, sunt suficient de clare și previzibile pentru destinatarii lor, din cuprinsul acestora rezultând cu claritate că doar părțile pot depune înscrisuri noi cu privire la admisibilitatea sau temeinicia plângerii, judecătorul de cameră preliminară neavând inițiativă sub aspect probator în această procedură. În ceea ce privește posibilitatea părților de a invoca cereri prealabile și excepții în cadrul acestei proceduri constată că posibilitatea părților de a formula astfel de cereri este supusă aprecierii judecătorului de cameră preliminară care, la rândul său, are posibilitatea de a califica astfel de cereri prealabile ca apărări de fond, pe care să le analizeze odată cu fondul plângerii formulate în condițiile art. 340 și următoarele din Codul de procedură penală.

9. Potrivit prevederilor art. 30 alin. (1) din Legea nr. 47/1992, încheierea de sesizare a fost comunicată președinților celor două Camere ale Parlamentului, Guvernului și Avocatului Poporului, pentru a-și exprima punctele de vedere asupra excepției de neconstituționalitate invocate.

10. **Guvernul** consideră că excepția de neconstituționalitate este neîntemeiată. Arată că, în prezenta cauză, sunt aplicabile *mutatis mutandis* considerentele deciziilor Curții nr. 599 din 21 octombrie 2014 și nr. 442 din 21 iunie 2016.

11. **Avocatul Poporului** arată că a transmis punctul său de vedere în sensul constituționalității dispozițiilor art. 341 din Codul de procedură penală, acesta fiind reținut în deciziile Curții Constituționale nr. 663 din 11 noiembrie 2014 și nr. 442 din 21 iunie 2016. Precizează că menține punctul de vedere anterior exprimat.

12. **Președinții celor două Camere ale Parlamentului** nu au comunicat punctele lor de vedere asupra excepției de neconstituționalitate.

CURTEA,

examinând încheierea de sesizare, raportul întocmit de judecătorul-raportor, punctele de vedere ale Guvernului și Avocatului Poporului, concluziile scrise și orale ale autoarei excepției, susținerile reprezentantului Companiei Naționale „Poșta Română” — S.A., concluziile procurorului, dispozițiile legale criticate, raportate la prevederile Constituției, precum și Legea nr. 47/1992, reține următoarele:

13. Curtea Constituțională a fost legal sesizată și este competentă, potrivit dispozițiilor art. 146 lit. d) din Constituție, precum și ale art. 1 alin. (2), ale art. 2, 3, 10 și 29 din Legea nr. 47/1992, să soluționeze excepția de neconstituționalitate.

14. **Obiectul excepției de neconstituționalitate** îl constituie, potrivit încheierii de sesizare, dispozițiile art. 341 din Codul de procedură penală. Prin notele scrise, autoarea excepției solicită sesizarea Curții Constituționale cu excepția de neconstituționalitate a dispozițiilor art. 341 din Codul de procedură penală, „mai puțin alin. (1), (3), (4), (5), (7), (9)—(11) cu toate formulările avute în perioada faptelor în cauză”. În aceste condiții, Curtea reține că obiectul excepției de neconstituționalitate îl constituie dispozițiile art. 341 alin. (2), (5¹), (6) și (8) din Codul de procedură penală, în redactarea cu care a fost sesizată Curtea, așadar, astfel cum au fost modificate și completate prin Ordonanța de urgență a Guvernului nr. 18/2016 pentru modificarea și completarea Legii nr. 286/2009 privind Codul penal, Legii nr. 135/2010 privind Codul de procedură penală, precum și pentru completarea art. 31 alin. (1) din Legea nr. 304/2004 privind organizarea judiciară, publicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 389 din data de 23 mai 2016, având următorul conținut: „(2) *Judecătorul de cameră preliminară stabilește termenul de soluționare și dispune citarea petentului și a intimaților și încunoștințarea procurorului, cu mențiunea că pot depune note scrise cu privire la admisibilitatea ori temeinicia plângerii. Dacă în cauză a fost pusă în mișcare acțiunea penală, petentul și intimații pot formula cereri și ridica excepții și cu privire la*

legalitatea administrării probelor ori a efectuării urmăririi penale. [...] (5¹) Judecătorul de cameră preliminară, soluționând plângerea, verifică soluția atacată pe baza lucrărilor și a materialului din dosarul de urmărire penală și a oricăror înscrisuri noi prezentate. (6) În cauzele în care nu s-a dispus punerea în mișcare a acțiunii penale, judecătorul de cameră preliminară poate dispune una dintre următoarele soluții: a) respinge plângerea, ca tardivă sau inadmisibilă ori, după caz, ca nefondată; b) admite plângerea, desființează soluția atacată și trimite motivat cauza la procuror pentru a începe sau pentru a completa urmărirea penală ori, după caz, pentru a pune în mișcare acțiunea penală și a completa urmărirea penală; c) admite plângerea și schimbă temeiul de drept al soluției de clasare atacate, dacă prin aceasta nu se creează o situație mai grea pentru persoana care a făcut plângerea. [...] (8) Încheierea prin care s-a pronunțat una dintre soluțiile prevăzute la alin. (6), alin. (7) pct. 1, pct. 2 lit. a), b) și d) și alin. (7¹) este definitivă.”

15. Autoarea susține că normele procesual penale criticate sunt contrare atât dispozițiilor constituționale ale art. 1 alin. (3) referitor la valorile supreme ale statului de drept și alin. (5) privind principiul legalității, art. 16 alin. (2) potrivit căruia nimeni nu este mai presus de lege, art. 21 alin. (1)—(3) privind accesul liber la justiție și dreptul părților la un proces echitabil și la soluționarea cauzelor într-un termen rezonabil, cât și prevederilor art. 6 privind dreptul la un proces echitabil, din Convenția pentru apărarea drepturilor omului și a libertăților fundamentale.

16. Examinând excepția de neconstituționalitate, Curtea reține, cu privire la dispozițiile art. 341 alin. (6) lit. c) din Codul de procedură penală, că a pronunțat Decizia nr. 733 din 29 octombrie 2015, publicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 59 din 27 ianuarie 2016, prin care a admis excepția de neconstituționalitate și a constatat că dispozițiile art. 341 alin. (6) lit. c) și, prin extindere, dispozițiile art. 341 alin. (7) pct. 2 lit. d) din Codul de procedură penală sunt neconstituționale prin împiedicarea accesului la justiție în cazul soluțiilor de renunțare la urmărirea penală. Așadar, cu privire la art. 341 alin. (6) lit. c) din Codul de procedură penală, declarat neconstituțional potrivit deciziei mai sus arătate, Curtea constată că în cauză sunt aplicabile prevederile art. 29 alin. (3) din Legea nr. 47/1992, care dispun că „Nu pot face obiectul excepției prevederile constatate ca fiind neconstituționale printr-o decizie anterioară a Curții Constituționale”. În consecință, față de momentul intervenirii acestei cauze de inadmisibilitate, anterior sesizării Curții Constituționale de către instanța judecătorească, urmează ca excepția de neconstituționalitate a prevederilor art. 341 alin. (6) lit. c) din Codul de procedură penală să fie respinsă ca inadmisibilă.

17. În continuare, Curtea reține că, anterior modificării dispozițiilor art. 341 alin. (2) din Codul de procedură penală prin Ordonanța de urgență a Guvernului nr. 18/2016, soluția legislativă criticată, având o reglementare similară, a mai fost supusă controlului de constituționalitate, Curtea respingând, ca neîntemeiată, excepția de neconstituționalitate prin Decizia nr. 42 din 17 februarie 2015, publicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 200 din 25 martie 2015, și Decizia nr. 745 din 13 decembrie 2016, publicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 148 din 28 februarie 2017. În considerentele deciziilor precitate, Curtea a reamintit cele statuate prin Decizia nr. 599 din 21 octombrie 2014, publicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 886 din 5 decembrie 2014, și anume că judecarea plângerii fără participarea petentului, a procurorului și a intimaților contravine dreptului la un proces echitabil în componentele sale referitoare la contradictorialitate și oralitate, întrucât norma legală nu permite comunicarea către aceștia a documentelor care sunt de natură să influențeze decizia judecătorului și nu prevede posibilitatea de a discuta în mod efectiv observațiile depuse în fața instanței. Odată citate, însă, părțile au posibilitatea să ia cunoștință despre desfășurarea procedurii în fața judecătorului de cameră preliminară și au dreptul să consulte toate documentele

existente în dosarul cauzei, fiindu-le asigurate, în acest fel, toate drepturile și garanțiile procesuale pe care dreptul la un proces echitabil le presupune în faza procesuală analizată (paragraful 18). Totodată, Curtea a reținut că, urmare a pronunțării Deciziei nr. 599 din 21 octombrie 2014, se asigură și respectarea dreptului la apărare, reglementat la art. 24 din Constituție, drept care conferă oricărei părți implicate într-un proces, potrivit intereselor sale și indiferent de natura procesului, posibilitatea de a utiliza toate mijloacele prevăzute de lege pentru a invoca în apărarea sa fapte sau împrejurări. Acest drept presupune, printre altele, participarea la ședințele de judecată și posibilitatea de a beneficia de serviciile unui apărător.

18. Totodată, Curtea, analizând criticile potrivit cărora dispozițiile art. 341 alin. (2) din Codul de procedură penală sunt neconstituționale, întrucât nu permit administrarea de probe de către judecătorul de cameră preliminară sau nu sunt suficient de clare cu privire la această posibilitate, a statuat, în Decizia nr. 442 din 21 iunie 2016, publicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 666 din 30 august 2016, paragrafele 29—32, că limitarea mijloacelor de probă este justificată având în vedere natura juridică a acestei plângeri, care nu vizează judecarea propriu-zisă a cauzei penale, ci constituie un mijloc procedural prin care se realizează un examen al ordonanței procurorului, atacate sub aspectul legalității acesteia. Ca urmare, este firesc ca, în vederea soluționării plângerii, instanța să verifice, pe baza materialului și a lucrărilor existente în dosarul cauzei, care au fost avute în vedere de procuror la emiterea ordonanței de neurmărire/netrimiteră în judecată atacate, dacă această soluție a fost sau nu dispusă cu respectarea dispozițiilor legale. De aceea, dispozițiile art. 341 alin. (2) din Codul de procedură penală nu încalcă dreptul la un proces echitabil, astfel cum este acesta consfințit de prevederile constituționale și de reglementările internaționale, petentul având deplina libertate de a demonstra în fața instanței de judecată nelegalitatea actului atacat, în raport cu lucrările și materialul din dosarul cauzei, cu notele scrise depuse, precum și cu cererile și excepțiile formulate de către inculpat cu privire la legalitatea administrării probelor ori a efectuării urmăririi penale. Așa fiind, Curtea nu a primit critica potrivit căreia se încalcă dreptul de acces liber la justiție, plângerea reglementată de dispozițiile art. 341 din Codul de procedură penală reprezentând, prin ea însăși, o garanție a realizării acestui drept. Stabilirea unor reguli speciale de procedură în cazul judecării plângerii împotriva ordonanței procurorului de neurmărire/netrimiteră în judecată este realizată de legiuitor în exercitarea competenței sale constituționale și nu încalcă liberul acces la justiție, Curtea Constituțională statuând, în acest sens, că legiuitorul poate institui, în considerarea unor situații deosebite, reguli speciale de procedură, ca și modalitățile de exercitare a drepturilor procedurale, principiul liberului acces la justiție presupunând posibilitatea neîngrădită a celor interesați de a utiliza aceste proceduri, în formele și în modalitățile instituite de lege (Decizia Plenului Curții Constituționale nr. 1 din 8 februarie 1994, publicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 69 din 16 martie 1994).

19. De asemenea, Curtea a reținut că textul de lege criticat nu aduce atingere dreptului la un proces echitabil, așa cum este acesta consfințit de prevederile constituționale și de reglementările internaționale invocate, câtă vreme petentul are deplina libertate de a demonstra în fața instanței de judecată nelegalitatea actului atacat, în raport cu lucrările și materialul din dosarul cauzei, cu notele scrise depuse, precum și cu posibilitatea formulării de către inculpat a unor cereri sau excepții cu privire la legalitatea administrării probelor ori a efectuării urmăririi penale. Faptul că aceste drepturi fundamentale nu sunt cu nimic îngrădite prin dispozițiile legale suspuse criticilor de neconstituționalitate rezultă și din reglementarea, prin dispozițiile art. 341 alin. (6) și alin. (7) din Codul de procedură penală, a soluțiilor ce pot fi date de judecătorul de cameră preliminară plângerii împotriva ordonanțelor procurorului de neurmărire/netrimiteră în judecată.

Astfel, indiferent de soluția pronunțată, judecătorul de cameră preliminară apreciază și cu privire la probele administrate în dosarul de urmărire penală, inclusiv sub aspectul dacă acestea sunt sau nu suficiente pentru a fundamenta soluția organului de cercetare penală. Admițând plângerea și desființând soluția atacată, instanța poate să dispună motivat fie trimiterea cauzei procurorului „pentru a începe sau pentru a completa urmărirea penală ori, după caz, pentru a pune în mișcare acțiunea penală și a completa urmărirea penală” [art. 341 alin. (6) lit. b) și alin. (7) pct. 2 lit. b) din Codul de procedură penală] ori schimbă temeiul de drept al soluției de clasare dacă prin aceasta nu se creează o situație mai grea pentru persoana care a făcut plângerea [art. 341 alin. (6) lit. c) și art. 341 alin. (7) pct. 2 lit. d) din Codul de procedură penală], fie, atunci când probele legal administrate sunt suficiente pentru judecarea cauzei, desființarea soluției și dispunerea începerii judecării cu privire la faptele și persoanele pentru care, în cursul cercetării penale, a fost pusă în mișcare acțiunea penală, trimițând dosarul spre repartizare aleatorie [art. 341 alin. (7) pct. 2 lit. c) din Codul de procedură penală]. În ambele situații, dreptul la un proces echitabil al petentului este pe deplin asigurat, acesta având posibilitatea să se prevaleze de toate garanțiile procesuale ce caracterizează acest drept, sens în care, în cazul prevăzut de art. 341 alin. (7) pct. 2 lit. c), procurorul și inculpatul pot face, motivat, contestație cu privire la modul de soluționare a excepțiilor privind legalitatea administrării probelor și a efectuării urmăririi penale, contestație ce va fi soluționată, în lumina Deciziei Curții Constituționale nr. 663 din 11 noiembrie 2014, publicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 52 din 22 ianuarie 2015, cu participarea părților, subiecților procesuali principali și a procurorului, asigurându-se, în acest fel, comunicarea către aceștia a documentelor care sunt de natură să influențeze decizia judecătorului, precum și posibilitatea de a discuta în mod efectiv observațiile depuse în fața instanței. De altfel, Curtea a reținut că împrejurarea că judecătorul de cameră preliminară va putea verifica, în cauzele în care a fost pusă în mișcare acțiunea penală, legalitatea administrării probelor și a efectuării urmăririi penale, putând exclude probele nelegal administrate ori, după caz, să sancționeze potrivit art. 280—282 actele de urmărire penală efectuate cu încălcarea legii, în așa fel încât, în situația dispunerii începerii judecării, probele astfel excluse nu mai pot fi avute în vedere la judecarea în fond a cauzei, nu reprezintă altceva decât o reflectare a exigențelor dreptului la un proces echitabil.

20. Întrucât nu au intervenit elemente noi, de natură a modifica jurisprudența Curții, atât soluția, cât și considerentele deciziilor anterior arătate sunt aplicabile și în prezenta cauză.

21. În completarea celor constatate de instanța de control constituțional în deciziile precitate, Curtea reține că, în prezenta cauză, obiect al controlului de constituționalitate îl constituie prevederile art. 341 alin. (2) din Codul de procedură penală, astfel cum au fost modificate prin Ordonanța de urgență a Guvernului nr. 18/2016. În preambulul ordonanței se menționează că aceasta a fost adoptată, în temeiul art. 115 alin. (4) din Constituție, având în vedere faptul că, de la intrarea în vigoare a noului Cod de procedură penală și până în prezent a fost adoptat un număr semnificativ de decizii ale Curții Constituționale, care au produs un impact semnificativ asupra codului și care necesită intervenție legislativă asupra unor instituții importante, precum procedura soluționării plângerii împotriva soluțiilor procurorului, fiind citate Decizia Curții Constituționale nr. 599 din 21 octombrie 2014, prin care s-a constatat că soluția legislativă potrivit căreia judecătorul de cameră preliminară se pronunță asupra plângerii „fără participarea petentului, a procurorului și a intimaților” este neconstituțională, Decizia Curții Constituționale nr. 663 din 11 noiembrie 2014, prin care s-a constatat că soluția legislativă cuprinsă în art. 341 alin. (10) din Codul de procedură penală potrivit căreia judecătorul de cameră preliminară se pronunță „fără participarea procurorului și a inculpatului” este neconstituțională, Decizia Curții Constituționale nr. 733 din 29 octombrie 2015, prin care s-a constatat că dispozițiile art. 341

alin. (6) lit. c) și, prin extindere, ale art. 341 alin. (7) pct. 2 lit. d) din Codul de procedură penală sunt neconstituționale prin împiedicarea accesului la justiție în cazul soluțiilor de renunțare la urmărirea penală. Așa încât, Curtea reține că, prin modificarea normelor procesuale penale în acord cu deciziile instanței de control constituțional anterior citate, viciile de neconstituționalitate constatate au fost acoperite. Textul în vigoare, criticat în prezenta cauză, reglementează atât cu privire la citarea petentului și a intimaților și încunoștințarea procurorului în această procedură, cu posibilitatea de a depune note scrise cu privire la admisibilitatea ori temeinicia plângerii, cât și cu privire la posibilitatea petentului și intimaților de a formula cereri și de a ridica excepții cu privire la legalitatea administrării probelor ori a efectuării urmăririi penale, dacă în cauză a fost pusă în mișcare acțiunea penală. În aceste condiții, Curtea constată că petentul — fiind citat, având posibilitatea de a depune note scrise cu privire la admisibilitatea și temeinicia plângerii, de a demonstra nelegalitatea soluției atacate în raport cu lucrările și materialul din dosarul de urmărire penală și a oricăror înscrisuri noi prezentate, de a formula cereri și ridica excepții cu privire la legalitatea administrării probelor ori a efectuării urmăririi penale, în măsura în care în cauză a fost pusă în mișcare acțiunea penală — beneficiază de toate garanțiile dreptului la un proces echitabil.

22. Cât privește dispozițiile art. 341 alin. (6) și alin. (8) din Codul de procedură penală, Curtea reține că acestea reglementează soluțiile pe care judecătorul de cameră preliminară le poate dispune cu privire la admisibilitatea plângerii formulate împotriva soluției de neurmărire sau de netrimitere în judecată, soluții dispuse de către procuror, dacă în cauză nu a fost pusă în mișcare acțiunea penală, și, totodată, dispun cu privire la împrejurarea că încheierea astfel pronunțată (cu excepția situației referitoare la cazul în care se dispune începerea judecării) este definitivă. Cu privire la aceste dispoziții, Curtea s-a pronunțat prin Decizia nr. 599 din 21 octombrie 2014 precitată, paragrafele 24—26, prilej cu care a statuat că sunt constituționale, deoarece stabilirea competenței instanțelor judecătorești și instituirea regulilor de desfășurare a procesului, deci și reglementarea căilor de atac, constituie atributul exclusiv al legiuitorului. Astfel, atât art. 129, cât și art. 126 alin. (2) din Constituție fac referire la „condițiile legii” atunci când reglementează exercitarea căilor de atac, competența instanțelor judecătorești și procedura de judecată, urmând a fi prevăzute „numai prin lege”. Curtea a constatat, de asemenea, că dispozițiile art. 341 alin. (8) din Codul de procedură penală nu aduc atingere dreptului la apărare prevăzut de art. 24 din Legea fundamentală și nici accesului liber la justiție și dreptului la un proces echitabil, consacrate de art. 21 din Constituție și art. 6 din Convenția pentru apărarea drepturilor omului și a libertăților

fundamentale, întrucât nu înlătură posibilitatea de a beneficia de drepturile și garanțiile procesuale instituite prin lege, în cadrul unui proces judecat de către o instanță independentă, imparțială și stabilă prin lege, într-un termen rezonabil. Nicio prevedere a Legii fundamentale și a actelor normative internaționale invocate nu reglementează dreptul la exercitarea căilor de atac în orice cauză. Astfel, așa cum s-a arătat mai sus, art. 129 din Constituție prevede că părțile interesate și Ministerul Public pot exercita căile de atac numai în condițiile legii. Totodată, având în vedere natura cauzelor reglementate prin dispozițiile art. 340 și art. 341 din Codul de procedură penală, în care nu se judecă infracțiunea care a format obiectul cercetării sau urmăririi penale, ci soluția de neurmărire sau netrimitere în judecată dispusă de procuror, prevederile art. 2 privind dreptul la două grade de jurisdicție în materie penală din Protocolul nr. 7 la Convenție nu sunt aplicabile. De asemenea, prevederile art. 13 din Convenția pentru apărarea drepturilor omului și a libertăților fundamentale nu au aplicabilitate în cauza de față, întrucât dreptul la un recurs efectiv este distinct de dreptul la exercitarea unei căi de atac împotriva unei hotărâri judecătorești. Așadar, eliminarea căilor de atac în această materie este justificată de caracterul special al procedurii instituite de prevederile art. 340 și art. 341 din Codul de procedură penală, legiuitorul urmărind să asigure celeritatea procedurii și obținerea în mod rapid a unei hotărâri definitive prin care să fie exercitat controlul judiciar cu privire la soluția procurorului.

23. Totodată, prin Decizia nr. 663 din 11 noiembrie 2014, publicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 52 din 22 ianuarie 2015, paragraful 24, Curtea Constituțională a statuat că dispozițiile art. 341 alin. (1)—(4), alin. (6)—(9) și alin. (11) din Codul de procedură penală sunt constituționale în raport cu criticile raportate la dispozițiile art. 11 referitor la Dreptul internațional și dreptul intern, art. 16 alin. (1) și alin. (2) referitor la egalitatea cetățenilor în fața legii, art. 21 alin. (1)—(3) referitor la liberul acces la justiție și la dreptul la un proces echitabil, art. 125 alin. (3) referitor la incompatibilitatea funcției de judecător cu orice altă funcție publică sau privată, art. 126 referitor la instanțele judecătorești, art. 127 referitor la caracterul public al dezbaterilor și art. 148 referitor la Integrarea în Uniunea Europeană, precum și la dispozițiile art. 6 paragrafele 1 și 2 referitoare la dreptul la un proces echitabil din Convenția pentru apărarea drepturilor omului și a libertăților fundamentale (aceeași soluție s-a impus și prin Decizia nr. 42 din 17 februarie 2015, publicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 200 din 25 martie 2015).

24. Deoarece până în prezent nu au intervenit elemente noi de natură să determine schimbarea acestei jurisprudențe, considerentele și soluția deciziilor mai sus amintite își păstrează valabilitatea și în cauza de față.

25. Pentru considerentele expuse mai sus, în temeiul art. 146 lit. d) și al art. 147 alin. (4) din Constituție, al art. 1—3, al art. 11 alin. (1) lit. A.d) și al art. 29 din Legea nr. 47/1992, cu unanimitate de voturi,

CURTEA CONSTITUȚIONALĂ

În numele legii

DECIDE:

1. Respinge, ca inadmisibilă, excepția de neconstituționalitate a dispozițiilor art. 341 alin. (6) lit. c) din Codul de procedură penală, excepție ridicată de Filofteia Ciobanu în Dosarul nr. 23.210/197/2016 al Judecătoriei Brașov.

2. Respinge, ca neîntemeiată, excepția de neconstituționalitate ridicată de aceeași autoare în același dosar al aceleiași instanțe și constată că dispozițiile art. 341 alin. (2), (5¹), (6) lit. a) și b) și alin. (8) din Codul de procedură penală sunt constituționale în raport cu criticile formulate.

Definitivă și general obligatorie.

Decizia se comunică Judecătoriei Brașov și se publică în Monitorul Oficial al României, Partea I.

Pronunțată în ședința din data de 11 iulie 2017.

PREȘEDINTELE CURȚII CONSTITUȚIONALE
prof. univ. dr. **VALER DORNEANU**

Magistrat-asistent,
Mihaela Ionescu

CURTEA CONSTITUȚIONALĂ

DECIZIA Nr. 536

din 13 iulie 2017

referitoare la excepția de neconstituționalitate a dispozițiilor art. 8 alin. (1)
din Ordonanța Guvernului nr. 15/2002 privind aplicarea tarifului de utilizare și a tarifului
de trecere pe rețeaua de drumuri naționale din România

Valer Dorneanu	— președinte
Marian Enache	— judecător
Petre Lăzăroiu	— judecător
Daniel Marius Morar	— judecător
Mircea Ștefan Minea	— judecător
Mona-Maria Pivniceru	— judecător
Livia Doina Stanciu	— judecător
Simona-Maya Teodoroiu	— judecător
Cristina Cătălina Turcu	— magistrat-asistent

Cu participarea reprezentantului Ministerului Public, procuror Loredana Veisa.

1. Pe rol se află soluționarea excepției de neconstituționalitate a dispozițiilor art. 8 alin. (1) din Ordonanța Guvernului nr. 15/2002 privind aplicarea tarifului de utilizare și a tarifului de trecere pe rețeaua de drumuri naționale din România, excepție ridicată de Anca-Mădălina Hapău în Dosarul nr. 22.971/245/2015 al Judecătoriai Iași — Secția civilă și care formează obiectul Dosarului Curții Constituționale nr. 68D/2016.

2. La apelul nominal lipsesc părțile, față de care procedura de citare este legal îndeplinită.

3. Cauza fiind în stare de judecată, președintele Curții acordă cuvântul reprezentantului Ministerului Public, care pune concluzii de respingere, ca neîntemeiată, a excepției de neconstituționalitate, arătând că definiția contravenției continue este cuprinsă în art. 13 alin. (2) din Ordonanța Guvernului nr. 2/2001. Criticile autorului excepției referitoare la încălcarea prezumției de nevinovăție sunt neîntemeiate deoarece, așa cum a reținut Curtea Europeană a Drepturilor Omului în Decizia de inadmisibilitate din 13 martie 2012 asupra Cererii nr. 7.034/07 formulate de *Marius Haiducu și alții împotriva României*, garanțiile prevăzute de art. 6 din Convenția pentru apărarea drepturilor omului și a libertăților fundamentale incidente în materie penală se aplică și în cazul procedurii privind contestarea procesului-verbal de constatare și sancționare a contravenției. Curtea a reamintit, cu acel prilej, că, în materie de circulație rutieră, art. 6 paragraful 2 din Convenție nu se opune aplicării unui mecanism care nu face altceva decât să instituie o prezumție relativă de conformitate a unui proces-verbal cu realitatea, cu condiția ca sistemul de drept care operează cu această prezumție să o aibă în vedere în limite rezonabile, trasate de garantarea dreptului la apărare, ținând cont și de gravitatea faptei.

CURTEA,

având în vedere actele și lucrările dosarului, constată următoarele:

4. Prin Încheierea din 23 decembrie 2015, pronunțată în Dosarul nr. 22.971/245/2015, **Judecătoria Iași — Secția civilă a sesizat Curtea Constituțională cu excepția de neconstituționalitate a prevederilor art. 8 alin. (1) din Ordonanța Guvernului nr. 15/2002 privind aplicarea tarifului de utilizare și a tarifului de trecere pe rețeaua de drumuri**

naționale din România. Excepția a fost invocată de Anca-Mădălina Hapău într-o cauză având ca obiect soluționarea unei plângeri formulate împotriva unui proces-verbal de constatare și sancționare a unei contravenții prevăzute de Ordonanța Guvernului nr. 15/2002.

5. **În motivarea excepției de neconstituționalitate**, autorul arată că textul de lege criticat, prin care este calificată ca fiind contravenție continuă fapta de a circula pe drumurile publice, fără a achita taxa de utilizare, aduce atingere dispozițiilor art. 23 alin. (11) din Constituție. În acest sens arată că, în fapt, contestatoarea a utilizat rețeaua de drumuri naționale din România fără a deține rovinietă, fiind sancționată contravențional. Potrivit art. 13 alin. (4) din Ordonanța Guvernului nr. 2/2001, prin legi speciale pot fi prevăzute și alte termene de prescripție pentru aplicarea sancțiunilor contravenționale. În acest sens, art. 9 alin. (8) din Ordonanța Guvernului nr. 15/2002 reglementează cu privire la comunicarea procesului-verbal în cel mult două luni de la data constatării contravenției. Prin modalitatea de reglementare a contravenției ca fiind continuă, legiuitorul prezumă o prelungire a activității contravenționale, fără a reglementa un criteriu obiectiv și echitabil de determinare a momentului consumării faptei contravenționale, ceea ce încalcă prezumția de nevinovăție și duce la prelungirea în timp a activității contravenționale a autorului, fără a se face dovada unui act material ulterior. Pe de altă parte, prezumția de nevinovăție este încălcată întrucât persoana este pusă în situația de a dovedi faptul că nu a săvârșit o contravenție continuă, iar nu autoritatea competentă. Trebuie observat că, în practica sa, Curtea Europeană a Drepturilor Omului a calificat contravențiile ca fiind „acuzării în materie penală” ce intră sub incidența art. 6 paragraful 2 din Convenția pentru apărarea drepturilor omului și a libertăților fundamentale.

6. **Judecătoria Iași — Secția civilă** apreciază că excepția de neconstituționalitate este neîntemeiată, arătând că prezumția de nevinovăție stă la baza tuturor garanțiilor procesuale legate de protecția persoanelor în procesul penal, până la momentul în care, urmare a dovedirii corecte a împrejurărilor de fapt și aplicării judicioase a normei de drept, se stabilește vinovăția acestora. Învinuitul sau inculpatul nu este obligat să își probeze nevinovăția, el are obligația să probeze lipsa de temeinicie a probelor acuzării. Calificarea prin textul de lege criticat a contravențiilor ca fiind continue nu reprezintă o încălcare a acestui principiu.

7. Potrivit dispozițiilor art. 30 alin. (1) din Legea nr. 47/1992, încheierea a fost comunicată președinților celor două Camere ale Parlamentului, Guvernului, precum și Avocatului Poporului, pentru a-și exprima punctele de vedere asupra excepției de neconstituționalitate ridicate.

8. **Guvernul** apreciază că excepția de neconstituționalitate a prevederilor legale criticate este neîntemeiată. În acest sens arată că, din analiza textului de lege criticat, coroborat cu art. 9 alin. (2) lit. c), alin. (4) și alin. (8) din Ordonanța Guvernului

nr. 15/2002, rezultă că, în cazul săvârșirii unei contravenții, personalul Companiei Naționale de Autostrăzi și Drumuri Naționale din România — S.A. întocmește procesul-verbal de constatare a acesteia, care se comunică celui sancționat în termen de cel mult două luni de la data constatării. În acest interval nu mai pot fi întocmite alte procese-verbale de constatare a unor contravenții noi, deoarece contravenția este prezumată a fi continuă. Împrejurarea că reglementarea criticată califică fapta de a circula fără rovinietă valabilă ca fiind contravenție continuă, raportată la circumstanțele particulare în care aceasta se săvârșește și se constată, nu este de natură a contraveni art. 23 alin. (11) din Legea fundamentală. Sunt invocate considerentele de principiu ale Deciziei Curții Constituționale nr. 1.096 din 8 septembrie 2009.

9. **Avocatul Poporului** apreciază că textul de lege criticat este constituțional, o simplă acuzație în materie penală nu echivalează cu existența vinovăției, care trebuie stabilită printr-o hotărâre judecătorească definitivă.

10. **Președinții celor două Camere ale Parlamentului** nu au comunicat punctele lor de vedere asupra excepției de neconstituționalitate.

CURTEA,

examinând încheierea de sesizare, punctele de vedere ale Guvernului și Avocatului Poporului, raportul întocmit de judecătorul-raportor, concluziile procurorului, dispozițiile legale criticate, raportate la prevederile Constituției, precum și Legea nr. 47/1992, reține următoarele:

11. Curtea Constituțională a fost legal sesizată și este competentă, potrivit dispozițiilor art. 146 lit. d) din Constituție, precum și ale art. 1 alin. (2), ale art. 2, 3, 10 și 29 din Legea nr. 47/1992, să soluționeze excepția de neconstituționalitate.

12. **Obiectul excepției de neconstituționalitate** îl constituie dispozițiile art. 8 alin. (1) din Ordonanța Guvernului nr. 15/2002 privind aplicarea tarifului de utilizare și a tarifului de trecere pe rețeaua de drumuri naționale din România, publicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 82 din 1 februarie 2002, cu modificările aduse prin art. III pct. 25 din Ordonanța de urgență a Guvernului nr. 8/2015 pentru modificarea și completarea unor acte normative, publicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 285 din 28 aprilie 2015, care au următorul conținut: „*Fapta de a circula fără rovinietă valabilă constituie contravenție continuă și se sancționează cu amendă*”.

13. Curtea observă că denumirea Companiei Naționale de Autostrăzi și Drumuri Naționale din România — S.A. a fost schimbată în Compania Națională de Administrare a Infrastructurii Rutiere — S.A. prin art. 1 alin. (2) din Ordonanța de urgență a Guvernului nr. 55/2016 privind reorganizarea Companiei Naționale de Autostrăzi și Drumuri Naționale din România — S.A. și înființarea Companiei Naționale de Investiții Rutiere — S.A., precum și modificarea și completarea unor acte normative, publicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 758 din 28 septembrie 2016.

14. Autorul excepției de neconstituționalitate susține că textul de lege criticat aduce atingere prezumției de nevinovăție garantată de art. 23 alin. (11) din Constituție, precum și de art. 6 paragraful 2 din Convenția pentru apărarea drepturilor omului și a libertăților fundamentale.

15. Examinând excepția de neconstituționalitate, Curtea observă că autorul acesteia este nemulțumit de faptul că, prin textul de lege supus controlului, fapta de a circula fără rovinietă valabilă este calificată drept contravenție continuă, acesta săvârșind doar o singură faptă. Această calificare determină, în opinia sa, aplicarea termenului de prescripție prevăzut de art. 9 alin. (8) din Ordonanța Guvernului nr. 15/2002, care

reglementează că în interval de cel mult două luni de la data constatării contravenției nu se pot încheia alte procese-verbale pentru lipsa rovinietei valabile, pentru același vehicul. Prin urmare, calificarea contravenției ca fiind continuă, prin textul de lege criticat, și curgerea termenului de prescripție abia după două luni de la data constatării sale ar aduce atingere prezumției sale de nevinovăție.

16. În ceea ce privește termenul de prescripție în această materie, Curtea observă cele statuate prin Decizia Înaltei Curți de Casație și Justiție — Completul pentru dezlegarea unor chestiuni de drept — nr. 43 din 21 noiembrie 2016, publicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 107 din 7 februarie 2017, prin care s-a decis că, în interpretarea și aplicarea dispozițiilor art. 9 alin. (8) din Ordonanța Guvernului nr. 15/2002 privind aplicarea tarifului de utilizare și a tarifului de trecere pe rețeaua de drumuri naționale din România, aprobată cu modificări și completări prin Legea nr. 424/2002, cu modificările și completările ulterioare, termenul de „cel mult două luni” nu reprezintă termen special de prescripție, în sensul art. 13 alin. (4) din Ordonanța Guvernului nr. 2/2001 privind regimul juridic al contravențiilor, aprobată cu modificări și completări prin Legea nr. 180/2002, cu modificările și completările ulterioare.

17. De asemenea, referitor la calificarea de principiu a contravenției reglementate prin textul de lege criticat drept „continuă”, Curtea reține că aceasta exprimă opțiunea legiuitorului de a nu sancționa prelungirea în timp a activității contravenționale, acordând un beneficiu utilizatorilor care au circulat de mai multe ori fără să plătească rovinietă, în intervalul temporal reglementat de art. 9 alin. (8) din Ordonanța Guvernului nr. 15/2002.

18. În ceea ce privește încălcarea prezumției de nevinovăție, Curtea reține că, potrivit jurisprudenței Curții Europene a Drepturilor Omului referitoare la interpretarea dispozițiilor art. 6 paragraful 2 din Convenția pentru apărarea drepturilor omului și a libertăților fundamentale, prezumția de nevinovăție trebuie să se aplice nu numai în procesul penal, în sens strict, ci ori de câte ori fapta imputabilă are „conotație penală” cum ar fi, spre exemplu, în materia sancțiunilor administrative. Astfel, potrivit instanței de contencios al drepturilor omului, conceptul de „acuzație în materie penală” are o semnificație „autonomă”, independentă de clasificările utilizate de sistemele juridice naționale ale statelor membre, așa cum s-a reținut în Hotărârea din 25 august 1987, pronunțată în Cauza *Lutz împotriva Germaniei*, paragraful 52 (a se vedea, în acest sens, Decizia nr. 411 din 3 iulie 2014, publicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 526 din 15 iulie 2014, paragraful 22).

19. Referitor la domeniul de aplicare a prevederilor art. 6 din Convenție, prin Decizia nr. 197 din 13 mai 2003, publicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 545 din 29 iulie 2003, Curtea Constituțională a stabilit că legislația contravențională din România intră sub incidența prevederilor art. 6 din Convenția pentru apărarea drepturilor omului și a libertăților fundamentale. Așa fiind, procesul-verbal de constatare și sancționare a contravenției se bucură de prezumția de legalitate, însă, atunci când este formulată o plângere împotriva acesteia, este contestată chiar prezumția de care se bucură. În acest caz, instanța de judecată competentă va administra probele prevăzute de lege, necesare în vederea verificării legalității și temeiniciei procesului-verbal. Cel care a formulat plângerea nu trebuie să își demonstreze propria nevinovăție, revenind instanței de judecată obligația de a administra tot probatoriul necesar stabilirii și aflării adevărului. Chiar dacă art. 47 din Ordonanța Guvernului nr. 2/2001 face referire la dispozițiile Codului de procedură civilă, instanțele de judecată nu pot face aplicarea strictă a regulii *onus probandi incumbit actori*, ci, din

contră, chiar ele trebuie să manifeste un rol activ pentru aflarea adevărului, din moment ce contravenția intră sub incidența art. 6 din Convenția pentru apărarea drepturilor omului și a libertăților fundamentale (a se vedea, în acest sens, Decizia nr. 1.096 din 8 septembrie 2009, publicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 695 din 15 octombrie 2009). Așa fiind, judecătorul

cauzei trebuie să administreze probatoriul necesar cu privire la fapta pretins săvârșită. Din confruntarea probelor administrate, instanța de judecată va putea decide asupra vinovăției sau nevinovăției contravenientului. Din această perspectivă nu se poate reține critica autorului privind încălcarea prin textul de lege criticat a prezumției de nevinovăție.

20. Pentru considerentele expuse mai sus, în temeiul art. 146 lit. d) și al art. 147 alin. (4) din Constituție, al art. 1—3, al art. 11 alin. (1) lit. A.d) și al art. 29 din Legea nr. 47/1992, cu unanimitate de voturi,

CURTEA CONSTITUȚIONALĂ

În numele legii

DECIDE:

Respinge, ca neîntemeiată, excepția de neconstituționalitate ridicată de Anca-Mădălina Hapău în Dosarul nr. 22.971/245/2015 al Judecătoriei Iași — Secția civilă și constată că prevederile art. 8 alin. (1) din Ordonanța Guvernului nr. 15/2002 privind aplicarea tarifului de utilizare și a tarifului de trecere pe rețeaua de drumuri naționale din România sunt constituționale în raport cu criticile formulate.

Definitivă și general obligatorie.

Decizia se comunică Judecătoriei Iași — Secția civilă și se publică în Monitorul Oficial al României, Partea I. Pronunțată în ședința din data de 13 iulie 2017.

PREȘEDINTELE CURȚII CONSTITUȚIONALE
prof. univ. dr. **VALER DORNEANU**

Magistrat-asistent,
Cristina Cătălina Turcu

ACTE ALE ORGANELOR DE SPECIALITATE ALE ADMINISTRAȚIEI PUBLICE CENTRALE

MINISTERUL APĂRĂRII NAȚIONALE

ORDIN

**pentru abrogarea liniuței a doua de la lit. A pct. 4
din anexa nr. 1 la Regulamentul privind organizarea
și funcționarea Consiliului tehnico-economic al Ministerului
Apărării Naționale, aprobat prin Ordinul ministrului apărării
naționale nr. M.94/2017**

Pentru aplicarea prevederilor art. 44 din Legea nr. 346/2006 privind organizarea și funcționarea Ministerului Apărării Naționale, cu modificările și completările ulterioare,

în temeiul prevederilor art. 33 alin. (1) din Legea nr. 346/2006, cu modificările și completările ulterioare,

ministrul apărării naționale emite prezentul ordin.

Art. I. — La litera A punctul 4 din anexa nr. 1 la Regulamentul privind organizarea și funcționarea Consiliului tehnico-economic al Ministerului Apărării Naționale, aprobat prin Ordinul ministrului apărării naționale nr. M.94/2017, publicat în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 710 din 1 septembrie 2017, liniuța a doua se abrogă.

Art. II. — Prezentul ordin se publică în Monitorul Oficial al României, Partea I.

Ministrul apărării naționale,
Mihai-Viorel Fifor

București, 1 noiembrie 2017.
Nr. M.134.

MINISTERUL TRANSPORTURILOR

ORDIN**privind modificarea și completarea anexei la Ordinul ministrului transporturilor nr. 1.723/2014 pentru aprobarea Reglementării Aeronautice Civile Române RACR-ATS „Serviciile de trafic aerian”, ediția 3.0/2014**

Pentru îndeplinirea atribuțiilor ce revin Ministerului Transporturilor ca autoritate de stat în domeniul transporturilor, în temeiul prevederilor art. 4 lit. b) și f) și ale art. 5 alin. (1) din Ordonanța Guvernului nr. 29/1997 privind Codul aerian civil, republicată, cu modificările și completările ulterioare, ale art. 2 din Hotărârea Guvernului nr. 405/1993 privind înființarea Autorității Aeronautice Civile Române, cu modificările și completările ulterioare, precum și ale art. 4 alin. (1) pct. 12 și ale art. 5 alin. (4) din Hotărârea Guvernului nr. 21/2015 privind organizarea și funcționarea Ministerului Transporturilor, cu modificările și completările ulterioare,

ministrul transporturilor emite prezentul ordin.

Art. I. — Anexa la Ordinul ministrului transporturilor nr. 1.723/2014 pentru aprobarea Reglementării Aeronautice Civile Române RACR-ATS „Serviciile de trafic aerian”, ediția 3.0/2014, publicat în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 74 și 74 bis din 28 ianuarie 2015, se modifică și se completează după cum urmează:

1. Capitolul 1 „Termeni și definiții” se modifică după cum urmează:

„(1) În cuprinsul prezentei reglementări, termenul serviciu este utilizat ca o noțiune abstractă care desemnează funcții sau un serviciu furnizat; termenul unitate este utilizat pentru a desemna o entitate colectivă care asigură unul sau mai multe asemenea servicii.

(2) Termenii utilizați în prezenta reglementare au următoarele înțelesuri:

1. *Accident/Accident* — eveniment asociat cu operarea unei aeronave care, în cazul unei aeronave cu pilot la bord, are loc între momentul în care o persoană se îmbarcă la bordul acesteia, cu intenția de a efectua un zbor și momentul în care toate persoanele aflate la bord sunt debarcate sau care, în cazul unei aeronave fără pilot la bord, are loc între momentul în care aeronava este gata de a se pune în mișcare în scopul efectuării unui zbor și momentul în care aceasta intră în repaus la finalul zborului și sistemul principal de propulsie este oprit, și în cursul căruia:

a) o persoană este rănită grav sau mortal, ca urmare a faptului că:

- (i) se afla în aeronavă; sau
- (ii) a intrat în contact direct cu orice parte a aeronavei, inclusiv cu părți care s-au desprins din aceasta; sau
- (iii) a fost expusă direct suflului reactoarelor, cu excepția cazului în care rănille se datorează unor cauze naturale, sunt autoprovocate sau provocate de alte persoane sau când persoanele rănite sunt pasageri clandestini care se ascund în afara zonelor disponibile în mod normal pasagerilor și echipajului; sau

b) aeronava suferă o avarie sau o defecțiune structurală care afectează caracteristicile de rezistență structurală, de performanță sau de zbor ale aeronavei și care, în mod normal, ar necesita reparații majore sau înlocuirea componentei afectate, cu excepția unei defecțiuni sau avarii a motorului, atunci când avaria se limitează la un singur motor (inclusiv capota metalică sau accesoriile sale), la elice, extremitățile aripii, antene, sonde, senzori, pneuri, frâne, roți, carenaje, panouri, trapele trenului de aterizare, parbrize, învelișul aeronavei (precum urme mici de lovituri sau perforații) sau la avarii minore la palele rotorului principal, la palele de rotor de coadă, trenul de

aterizare și cele cauzate de grindină sau de impactul cu păsările (inclusiv a perforațiilor radomului); sau

c) aeronava a dispărut sau este total inaccesibilă;

2. *Acord de contract de supraveghere automată dependentă/ Automatic dependent surveillance — contract (ADS-C) agreement* — conform Regulamentului de punere în aplicare (UE) nr. 923/2012, art. 2. «Definiții»;

NOTĂ:

Termenii acordului se transmit prin schimb de date între sistemul de la sol și aeronavă prin intermediul unui contract sau al unei serii de contracte;

3. *Acuratețe/Accuracy* — conform Regulamentului de punere în aplicare (UE) nr. 923/2012 al Comisiei de stabilire a regulilor comune ale aerului și a dispozițiilor operaționale privind serviciile și procedurile din navigația aeriană și de modificare a Regulamentului de punere în aplicare (UE) nr. 1.035/2011 și a Regulamentelor (CE) nr. 1.265/2007, (CE) nr. 1.794/2006, (CE) nr. 730/2006, (CE) nr. 1.033/2006 și (UE) nr. 255/2010, cu modificările și completările ulterioare, denumit în continuare *Regulamentul de punere în aplicare (UE) nr. 923/2012*, art. 2. «Definiții»;

NOTĂ:

În cazul datelor de poziție măsurate, acuratețea se exprimă în mod normal sub forma distanței de la o poziție specificată, în limita căreia se regăsește poziția reală, cu un anumit nivel de încredere precizat.

4. *Aerodrom/Aerodrome* — conform Regulamentului de punere în aplicare (UE) nr. 923/2012, art. 2. «Definiții»;

5. *Aerodrom controlat/Controlled aerodrome* — conform Regulamentului de punere în aplicare (UE) nr. 923/2012, art. 2. «Definiții»;

6. *Aerodrom de rezervă/Alternate aerodrome* — conform Regulamentului de punere în aplicare (UE) nr. 923/2012, art. 2. «Definiții»;

NOTĂ:

Aerodromul de plecare al unui zbor poate fi de asemenea aerodrom de rezervă pe rută sau de rezervă la destinație pentru acel zbor.

7. *Aeronavă/Aircraft* — conform Regulamentului de punere în aplicare (UE) nr. 923/2012, art. 2. «Definiții»;

8. *ALERFA/ALERFA* — Termen codificat folosit pentru a indica o fază de alarmare.

9. *Altitudine/Altitude* — conform Regulamentului de punere în aplicare (UE) nr. 923/2012, art. 2. «Definiții»;

10. *Apropiere finală/Final approach* — Acea parte a unei proceduri de apropiere instrumentală care începe la reperul sau

punctul specificat al apropierei finale sau, când un astfel de reper sau punct nu este specificat:

a) la sfârșitul ultimului viraj procedural, viraj de bază sau viraj pentru interceptarea segmentului de apropiere într-o procedură racetrack, dacă este specificat; sau

b) la punctul de interceptare a ultimului traiect specificat în procedura de apropiere; și care se termină la punct în vecinătatea aerodromului de la care:

(i) se poate efectua o aterizare; sau

(ii) se inițiază o procedură de întrerupere a apropierei.

11. *Autoritatea ATS corespunzătoare/Appropriate ATS authority* — organizația desemnată de către statul român ca responsabilă în ceea ce privește furnizarea serviciilor de trafic aerian într-un spațiu aerian stabilit;

12. *Autorizare din partea controlului traficului aerian/Air traffic control (ATC) clearance* — conform Regulamentului de punere în aplicare (UE) nr. 923/2012, art. 2. «Definiții»;

Nota 1: Pentru simplificare, expresia «autorizare pentru controlul traficului aerian» se abreviază în mod frecvent ca «autorizare» atunci când este folosită în contextul corespunzător.

Nota 2: Termenul abreviat «autorizare» poate fi completat prin cuvintele «de rulare», «de decolare», «de plecare», «de rută», «de apropiere» sau «de aterizare» pentru a indica la care porțiune anume a zborului se referă autorizarea ATC.

13. *Autorizare în aval/Downstream clearance* — conform Regulamentului de punere în aplicare (UE) nr. 923/2012, art. 2. «Definiții»;

14. *Birou de raportare a serviciilor de trafic aerian [(ATS) ARO]/Air traffic services (ATS) reporting office (ARO)* — conform Regulamentului de punere în aplicare (UE) nr. 923/2012, art. 2. «Definiții»;

NOTĂ:

Un birou de raportare ATS (ARO) poate fi o unitate separată sau combinat cu o altă unitate deja existentă, de exemplu cu o altă unitate de trafic aerian sau o unitate a serviciilor de informare aeronautică.

15. *Birou meteorologic/Meteorological office* — o unitate (birou) desemnată să furnizeze serviciu meteorologic pentru navigația aeriană internațională;

16. *Biroul NOTAM internațional/International NOTAM office* — biroul desemnat în România pentru realizarea schimbului de mesaje NOTAM la nivel internațional;

17. *Cale aeriană/Airway* — conform Regulamentului de punere în aplicare (UE) nr. 923/2012, art. 2. «Definiții»;

18. *Calendar/Calendar* — Sistem de referință temporal distinct care servește ca bază pentru definirea poziției în timp cu rezoluție de o (una) zi (ISO 19108);

19. *Calendar gregorian/Gregorian calendar* — calendarul de uz general; a fost introdus inițial în anul 1582 pentru a defini un an care aproximează mai îndeaproape anul tropical decât calendarul iulian (ISO 19108);

NOTĂ:

În calendarul gregorian anii obișnuiți au 365 de zile, iar anii bisecți 366 de zile și sunt împărțiți în 12 luni secvențiale.

20. *Calitatea datelor/Data quality* — un grad sau nivel de încredere că datele furnizate satisfac cerințele utilizatorului datelor în ceea ce privește acuratețea, rezoluția și integritatea lor;

21. *Capacitate declarată/Declared capacity* — măsură a capacității sistemului ATC, a oricăruia dintre subsistemele sale sau a pozițiilor sale operaționale de a furniza un serviciu aeronavelor, atât timp cât acestea funcționează în condiții

normale. Se exprimă prin numărul de aeronave care pot pătrunde într-o porțiune de spațiu aerian specificată pe durata unei perioade date de timp, luând în considerare în mod adecvat condițiile meteorologice, configurația unității ATC, personalul și echipamentul disponibil, precum și orice alți factori care pot afecta volumul de muncă al controlorului de trafic aerian care este responsabil pentru spațiul aerian respectiv;

22. *Centru de informare a zborurilor/Flight information centre* — conform Regulamentului de punere în aplicare (UE) nr. 923/2012, art. 2. «Definiții»;

23. *Centru de coordonare a acțiunilor de căutare și salvare/Rescue coordination centre* — unitate răspunzătoare pentru organizarea eficientă a serviciilor de căutare și salvare și pentru coordonarea desfășurării operațiunilor de căutare și salvare în cuprinsul unei regiuni de căutare și salvare;

24. *Centru regional de control/Area control centre* — conform Regulamentului de punere în aplicare (UE) nr. 923/2012, art. 2. «Definiții»;

25. *Clasificarea integrității (cu referire la datele aeronautice)/Integrity classification (aeronautical data)* — clasificare pe baza riscului potențial care rezultă din folosirea datelor aeronautice corupte. Datele aeronautice se clasifică astfel:

a) date aeronautice de rutină: există o foarte mică probabilitate ca, prin utilizarea unor date de rutină corupte, zborul și aterizarea în siguranță a unei aeronave să fie expuse unui risc sever, cu potențial de catastrofă;

b) date aeronautice esențiale: există o mică probabilitate ca, prin utilizarea unor date esențiale corupte, zborul și aterizarea în siguranță a unei aeronave să fie expuse unui risc sever, cu potențial de catastrofă; și

c) date aeronautice critice: există o mare probabilitate ca, prin utilizarea unor date critice corupte, zborul și aterizarea în siguranță a unei aeronave să fie expuse unui risc sever, cu potențial de catastrofă;

26. *Comunicație bazată pe performanță/Performance-based communication (PBC)* — comunicație bazată pe specificații de performanță, aplicate furnizării de servicii de trafic aerian;

NOTĂ:

O specificație RCP include cerințele privind performanța comunicației, care sunt alocate componentelor unui sistem, în funcție de comunicația ce trebuie asigurată și timpul de tranzație asociat, continuitate, disponibilitate, integritate, siguranță și funcționalitate, necesare pentru operațiunea propusă în contextul unui concept concret de spațiu aerian.

27. *Comunicații aer-sol/Air-ground communication* — conform Regulamentului de punere în aplicare (UE) nr. 923/2012, art. 2. «Definiții»;

28. *Comunicații controlor-pilot prin data link (CPDLC)/Controller-pilot data link communications* — conform Regulamentului de punere în aplicare (UE) nr. 923/2012, art. 2. «Definiții»;

29. *Comunicații prin data link/Data link communications* — conform Regulamentului de punere în aplicare (UE) nr. 923/2012, art. 2. «Definiții»;

30. *Comunicații tipărite/Printed communications* — comunicații care asigură automat o înregistrare tipărită permanentă la fiecare terminal al unui circuit a tuturor mesajelor transmise prin acel circuit;

31. *Condiții meteorologice de zbor instrumental (IMC)/Instrument meteorological conditions* — conform Regulamentului de punere în aplicare (UE) nr. 923/2012, art. 2. «Definiții»;

32. *Condiții meteorologice de zbor la vedere (VMC)/Visual meteorological conditions* — conform Regulamentului de punere în aplicare (UE) nr. 923/2012, art. 2. «Definiții»;

NOTĂ:

Minimele aplicabile în România pentru condițiile meteorologice de zbor la vedere sunt prevăzute în RACR-RA, Regulile aerului, în conformitate cu cap. 3 al anexei 2 OACI, Rules of the Air;

33. *Contract Supraveghere automată dependentă ADS-C/Automatic Dependent Surveillance — Contract (ADS-C)* — conform Regulamentului de punere în aplicare (UE) nr. 923/2012, art. 2. «Definiții»;

34. *Declinația stației/Station declination* — diferența de aliniere între radialul zero al unei stații VOR și direcția Nord adevărat, determinată la momentul calibrării stației VOR;

35. *DETRESFA/DETRESFA* — termenul codificat prin care se indică o fază de pericol;

36. *Distanță vizuală în lungul pistei (RVR)/Runway visual range (RVR)* — conform Regulamentului de punere în aplicare (UE) nr. 923/2012, art. 2. «Definiții»;

37. *Emisiune (radio) de supraveghere automată dependentă (ADS-B)/Automatic Dependent Surveillance-broadcast (ADS-B)* — conform Regulamentului de punere în aplicare (UE) nr. 923/2012, art. 2. «Definiții»;

38. Termenul abreviat *ADS Contract* este utilizat în mod curent cu referire la un anumit contract ADS (ADS event contract), solicitare de contract ADS, contract ADS periodic sau un mod de emisie pentru o situație de urgență;

39. *Fază de incertitudine/Uncertainty phase* — o situație în care există incertitudine în ceea ce privește siguranța unei aeronave și a persoanelor aflate la bordul său;

40. *Fază de alarmă/Alert phase* — o situație în care există temere în ceea ce privește siguranța unei aeronave și a persoanelor aflate la bordul său;

41. *Fază de pericol/Distress phase* — o situație în care există certitudine rezonabilă că o aeronavă și persoanele aflate la bordul său sunt amenințate de un pericol grav și iminent sau necesită asistență imediată;

42. *Fază de urgență/Emergency phase* — termen generic care înseamnă, după caz, o fază de incertitudine, o fază de alarmare sau o fază de pericol;

43. *IFR/IFR* — conform Regulamentului de punere în aplicare (UE) nr. 923/2012, art. 2. «Definiții»;

44. *Incident/Incident* — eveniment, altul decât un accident, asociat cu exploatarea unei aeronave, care afectează sau poate afecta siguranța exploatării aeronavei;

45. *Indicație de evitare a traficului/Traffic avoidance advice* — conform Regulamentului de punere în aplicare (UE) nr. 923/2012, art. 2. «Definiții»;

46. *Informare de trafic/Traffic information* — conform Regulamentului de punere în aplicare (UE) nr. 923/2012, art. 2. «Definiții»;

47. *Informații AIRMET/AIRMET information* — conform Regulamentului de punere în aplicare (UE) nr. 923/2012, art. 2. «Definiții»;

48. *Informații SIGMET/SIGMET information* — conform Regulamentului de punere în aplicare (UE) nr. 923/2012, art. 2. «Definiții»;

49. *Integritate (cu referire la date aeronautice)/Integrity (aeronautical data)* — grad de asigurare cu privire la faptul că o dată aeronautică și valoarea ei nu au fost pierdute sau alterate din momentul când data respectivă a fost creată sau amendată în mod autorizat;

50. *IMC/IMC* — conform Regulamentului de punere în aplicare (UE) nr. 923/2012, art. 2. «Definiții»;

51. *INCERFA/INCERFA* — termenul codificat prin care se indică o fază de incertitudine;

52. *Înălțime/Height* — conform Regulamentului de punere în aplicare (UE) nr. 923/2012, art. 2. «Definiții»;

53. *Limita autorizării/Clearance limit* — conform Regulamentului de punere în aplicare (UE) nr. 923/2012, art. 2. «Definiții»;

54. *Managementul fluxului traficului aerian (ATFM)/Air traffic flow management* — un serviciu stabilit în scopul de a contribui la siguranța, scurgerea ordonată și fluentă a fluxului de trafic aerian prin asigurarea utilizării în măsura maximă posibilă a capacității ATC și că volumul traficului este compatibil cu capacitățile declarate de către autoritatea ATS corespunzătoare;

55. *Membru al echipajului de zbor/Flight crew member* — conform Regulamentului de punere în aplicare (UE) nr. 923/2012, art. 2. «Definiții»;

56. *Navigație bazată pe performanță/Performance-based navigation PBN* — navigație RNAV bazată pe cerințe de performanță pentru aeronavele care operează pe o rută ATS, într-o procedură de apropiere instrumentală sau într-un spațiu desemnat.

NOTĂ:

Cerințele de performanță sunt exprimate prin specificații de navigație (specificații RNAV, specificații RNP), referitoare la acuratețe, integritate, continuitate, disponibilitate și funcționalitate, necesare pentru operarea în cadrul unui anumit spațiu aerian.

57. *Nivel/Level* — conform Regulamentului de punere în aplicare (UE) nr. 923/2012, art. 2. «Definiții»;

58. *Nivel de croazieră/Cruising level* — conform Regulamentului de punere în aplicare (UE) nr. 923/2012, art. 2. «Definiții»;

59. *Nivel de zbor/Flight level* — conform Regulamentului de punere în aplicare (UE) nr. 923/2012, art. 2. «Definiții»;

60. *NOTAM/NOTAM* — mesaj de înștiințare distribuit prin mijloace de telecomunicații, care conține informații despre stabilirea, starea sau modificarea oricărui mijloc, serviciu, procedură sau pericol, informații a căror cunoaștere în timp util este esențială personalului implicat în operațiunile de zbor;

61. *Obstacol/Obstacle* — conform Regulamentului de punere în aplicare (UE) nr. 923/2012, art. 2. «Definiții»;

62. *Operator/Operator* — o persoană fizică sau juridică angajată în operarea aeronavelor;

63. *Performanțe umane/Human performance* — capacități și limite umane care au impact asupra siguranței și eficienței operațiunilor aeronautice;

64. *Pilot comandant/Pilot-in-command (PIC)* — conform Regulamentului de punere în aplicare (UE) nr. 923/2012, art. 2. «Definiții»;

65. *Pistă/Runway* — conform Regulamentului de punere în aplicare (UE) nr. 923/2012, art. 2. «Definiții»;

66. *Plan de zbor/Flight plan* — conform Regulamentului de punere în aplicare (UE) nr. 923/2012, art. 2. «Definiții»;

NOTĂ:

Specificațiile pentru planurile de zbor se stabilesc în reglementările naționale aplicabile elaborate potrivit prevederilor anexei 2 OACI, Regulile aerului. Expresia „formularul plan de zbor” se referă la modelul de formular plan de zbor prevăzut în reglementările naționale aplicabile în conformitate cu apendicele 2 din Manualul procedurilor pentru serviciile de navigație aeriană — Managementul traficului aerian (PANS-ATM, ICAO Doc 4444).

67. *Platformă/Apron* — conform Regulamentului de punere în aplicare (UE) nr. 923/2012, art. 2. «Definiții»;

68. *Principiile privind factorii umani/Human Factors principles* — principiile care se aplică activităților de proiectare, certificare, pregătire, întreținere, precum și operațiunilor aeronautice și care urmăresc realizarea unei interfețe sigure între om și alte componente ale sistemului prin considerarea în mod adecvat a performanțelor umane;

69. *Prognoză/Forecast* — conform Regulamentului de punere în aplicare (UE) nr. 923/2012, art. 2. «Definiții»;

70. *Publicația de informare aeronautică (AIP)/Aeronautical Information Publication (AIP)* — conform Regulamentului de punere în aplicare (UE) nr. 923/2012, art. 2. «Definiții»;

71. *Punct de drum/Waypoint* — o localizare geografică specificată, utilizată pentru a defini o rută RNAV sau traiectoria unei aeronave care utilizează navigația RNAV. Un punct de drum poate fi identificat ca:

a) *Punct fly-by/Fly-by waypoint* — un punct de drum care necesită anticiparea virajului pentru a permite interceptarea tangențială a următorului segment al unei rute sau proceduri; sau

b) *Punct flyover/Flyover waypoint* — un punct de drum la care se inițiază virajul pentru a intercepta următorul segment al unei rute sau proceduri.

72. *Punct de raport/Reporting point* — conform Regulamentului de punere în aplicare (UE) nr. 923/2012, art. 2. «Definiții»;

73. *Punct de schimbare a frecvenței/Change-over point* — conform Regulamentului de punere în aplicare (UE) nr. 923/2012, art. 2. «Definiții»;

NOTĂ:

Punctele de schimbare a frecvenței se stabilesc astfel încât să se asigure echilibrul optim din punctul de vedere al intensității și calității semnalelor de la mijloacele de navigație, la toate nivelurile de zbor utilizate, precum și cu scopul de a se asigura o sursă comună de orientare în azimut pentru toate aeronavele ce evoluează în lungul aceleiași porțiuni de segment de rută.

74. *Punct semnificativ/Significant point* — conform Regulamentului de punere în aplicare (UE) nr. 923/2012, art. 2. «Definiții»;

NOTĂ:

Există 3 categorii de puncte semnificative: mijloc de navigație aflat la sol, intersecție și punct de navigație. În contextul acestei definiții, intersecția este un punct semnificativ exprimat prin radiale, relevante și/sau distanțe față de mijloacele de navigație aflate la sol.

75. *Punct de transfer al controlului/Transfer of control point* — conform Regulamentului de punere în aplicare (UE) nr. 923/2012, art. 2. «Definiții»;

76. *Regiune de control/Control area* — conform Regulamentului de punere în aplicare (UE) nr. 923/2012, art. 2. «Definiții»;

77. *Radiotelefonie/Radiotelephony* — conform Regulamentului de punere în aplicare (UE) nr. 923/2012, art. 2. «Definiții»;

78. *Regiune de informare a zborurilor/Flight information region* — conform Regulamentului de punere în aplicare (UE) nr. 923/2012, art. 2. «Definiții»;

79. *Regiune de control terminal (TMA)/Terminal control area (TMA)* — regiune de control stabilită în mod normal la intersecția rutelor ATS din vecinătatea unuia sau mai multor aerodromuri importante;

80. *RNAV (Navigație RNAV)/Area navigation (RNAV)* — conform Regulamentului de punere în aplicare (UE) nr. 923/2012, art. 2. «Definiții»;

NOTĂ:

RNAV include navigația bazată pe performanță, precum și alte operațiuni care nu îndeplinesc cerințele navigației bazate pe performanță.

81. *Rulare aeriană/Air-taxiing* — conform Regulamentului de punere în aplicare (UE) nr. 923/2012, art. 2. «Definiții»;

NOTĂ:

Înălțimea poate varia, iar unele elicoptere pot necesita efectuarea rulării aeriene la peste 8 m (25 ft) deasupra solului pentru a reduce turbulența datorată efectului de sol sau pentru a asigura siguranța unor sarcini suspendate.

82. *Rută ATS/ATS route* — conform Regulamentului de punere în aplicare (UE) nr. 923/2012, art. 2. «Definiții»;

NOTĂ:

Suplimentar definiției din Regulamentul de punere în aplicare (UE) nr. 923/2012, art. 2. «Definiții», se precizează:

a) termenul «rută ATS» se utilizează pentru a desemna, după caz, o cale aeriană, o rută consultativă, o rută controlată sau necontrolată, o rută de sosire sau de plecare etc.;

b) o rută ATS este definită prin specificații de rută care includ un indicativ de rută ATS, drumul spre sau de la puncte semnificative (puncte de drum), distanța între puncte semnificative, cerințe de raportare și altitudinea de siguranță cea mai coborâtă, așa cum a fost determinată de autoritatea ATS corespunzătoare.

83. *Rută consultativă/Advisory route* — conform Regulamentului de punere în aplicare (UE) nr. 923/2012, art. 2. «Definiții»;

84. *Rută RNAV/Area navigation route* — o rută ATS stabilită pentru a fi utilizată de aeronave capabile să opereze RNAV;

85. *Serviciul de alarmare/Alerting service* — conform Regulamentului de punere în aplicare (UE) nr. 923/2012, art. 2. «Definiții»;

86. *Serviciul consultativ de trafic aerian/Air traffic advisory service* — conform Regulamentului de punere în aplicare (UE) nr. 923/2012, art. 2. «Definiții»;

87. *Serviciul de control al traficului aerian (ATC)/Air traffic control service (ATC)* — conform Regulamentului de punere în aplicare (UE) nr. 923/2012, art. 2. «Definiții»;

88. *Serviciul de control de aerodrom/Aerodrome control service* — conform Regulamentului de punere în aplicare (UE) nr. 923/2012, art. 2. «Definiții»;

89. *Serviciul de control de apropiere/Approach control service* — conform Regulamentului de punere în aplicare (UE) nr. 923/2012, art. 2. «Definiții»;

90. *Serviciul de control regional/Area control service* — conform Regulamentului de punere în aplicare (UE) nr. 923/2012, art. 2. «Definiții»;

91. *Serviciul de informare a zborurilor (FIS)/Flight information service (FIS)* — conform Regulamentului de punere în aplicare (UE) nr. 923/2012, art. 2. «Definiții»;

92. *Serviciul de informare automată pentru zona terminală (ATIS)/Automatic terminal information service* — conform Regulamentului de punere în aplicare (UE) nr. 923/2012, art. 2. «Definiții»;

93. *Serviciul de proiectare proceduri de zbor instrumental/Instrument flight procedure design service* — un serviciu care are ca scop proiectarea, documentarea, validarea, mentenanța și revizuirea periodică a procedurilor de zbor instrumental, necesare pentru siguranța, ritmicitatea și eficiența navigației aeriene;

94. *Serviciul de radionavigație/Radio navigation service* — conform Regulamentului de punere în aplicare (UE) nr. 923/2012, art. 2. «Definiții»;

95. *Serviciul de trafic aerian (ATS)/Air traffic service (ATS)* — conform Regulamentului de punere în aplicare (UE) nr. 923/2012, art. 2. «Definiții»;

96. *Serviciul fix aeronautic (AFS)/Aeronautical fixed service (AFS)* — un serviciu de telecomunicații stabilit între puncte fixe specificate, furnizat în primul rând pentru siguranța navigației aeriene, precum și în folosul operării cu regularitate, în mod economic și eficient, a serviciilor pentru navigația aeriană;

97. *Serviciul mobil aeronautic/Aeronautical mobile service* — conform Regulamentului de punere în aplicare (UE) nr. 923/2012, art. 2. «Definiții»;

98. *Sistem de bord pentru evitarea coliziunii (ACAS)/Airborne collision avoidance system* — conform Regulamentului de punere în aplicare (UE) nr. 923/2012, art. 2. «Definiții»;

99. *Sistem pentru managementul siguranței/Safety management system (SMS)* — abordarea în mod sistematic a activităților de management al siguranței, inclusiv structurile organizatorice necesare, responsabilități, politici și proceduri;

100. *Sistem geodezic de referință/Geodetic datum* — un set minim de parametri necesari pentru a defini locația și orientarea sistemului de referință local în raport cu sistemul de referință global;

101. *Sistem de referință (referențial)/Datum* — conform Regulamentului de punere în aplicare (UE) nr. 923/2012, art. 2. «Definiții»;

102. *Spații aeriene pentru servicii de trafic aerian/Air traffic services (ATS) airspace* — conform Regulamentului de punere în aplicare (UE) nr. 923/2012, art. 2. «Definiții».

NOTĂ:

Spațiile aeriene ATS se clasifică, de la clasa A până la clasa G, conform prevederilor anexei 4 la RACR-ATS, în conformitate cu prevederile anexei 11 OACI;

103. *Spațiu aerian consultativ/Advisory airspace* — conform Regulamentului de punere în aplicare (UE) nr. 923/2012, art. 2. «Definiții»;

104. *Spațiu aerian controlat/Controlled airspace* — conform Regulamentului de punere în aplicare (UE) nr. 923/2012, art. 2. «Definiții»;

NOTĂ:

Expresia generică „spațiu aerian controlat” acoperă clasele de spațiu aerian ATS A, B, C, D și E, potrivit prevederilor secțiunii 2.6.

105. *Specificație privind performanța cerută pentru comunicație (RCP)/Required communication performance (RCP) specification* — un set de cerințe cu privire la furnizarea serviciilor de trafic aerian și echipamentele de la sol aferente, capacitatea aeronavei și operațiunile necesare pentru a sprijini comunicațiile bazate pe performanță;

106. *Specificație (RSP) privind performanța de supraveghere cerută/Required surveillance performance (RSP) specification* — un set de cerințe cu privire la furnizarea serviciilor de trafic aerian și echipamentele de la sol aferente, capacitatea aeronavei și operațiunile necesare pentru a sprijini supravegherea bazată pe performanță;

107. *Supraveghere bazată pe performanță/Performance-based surveillance (PBS)* — supraveghere bazată pe specificații de performanță aplicate furnizării de servicii de trafic aerian;

NOTĂ:

O specificație RSP include cerințele privind performanța supravegherii, care sunt alocate componentelor unui sistem în funcție de supravegherea ce trebuie asigurată și durata asociată furnizării datelor, continuitate, disponibilitate, integritate, siguranță și funcționalitate, necesare pentru operațiunea propusă în contextul unui concept concret de spațiu aerian.

108. *Stație de telecomunicații aeronautice/Aeronautical telecommunication station* — conform Regulamentului de punere în aplicare (UE) nr. 923/2012, art. 2. «Definiții»;

109. *Suprafață de manevră/Manoeuvring area* — conform Regulamentului de punere în aplicare (UE) nr. 923/2012, art. 2. «Definiții»;

110. *Suprafața de mișcare/Movement area* — conform Regulamentului de punere în aplicare (UE) nr. 923/2012, art. 2. «Definiții»;

111. *Teleconferință/Conference communications* — facilitate de comunicații prin care se pot efectua simultan convorbiri directe între trei sau mai multe locații;

112. *Trafic aerian/Air traffic* — conform Regulamentului de punere în aplicare (UE) nr. 923/2012, art. 2. «Definiții»;

113. *Trafic de aerodrom/Aerodrome traffic* — conform Regulamentului de punere în aplicare (UE) nr. 923/2012, art. 2. «Definiții»;

114. *Traiect/Track* — conform Regulamentului de punere în aplicare (UE) nr. 923/2012, art. 2. «Definiții»;

115. *Turnul de control de aerodrom/Aerodrome control tower* — conform Regulamentului de punere în aplicare (UE) nr. 923/2012, art. 2. «Definiții»;

116. *Unitate de servicii de trafic aerian/Air traffic services (ATS) unit* — conform Regulamentului de punere în aplicare (UE) nr. 923/2012, art. 2. «Definiții»;

117. *Unitate de control de apropiere (unitate APP)/Approach control unit* — conform Regulamentului de punere în aplicare (UE) nr. 923/2012, art. 2. «Definiții»;

118. *Unitate/controlor care transferă controlul/Transferring unit/controller* — o unitate de control al traficului aerian/un controlor de trafic aerian aflată/aflat în proces de transfer al responsabilității de furnizare a serviciului de control al traficului aerian unei aeronave către următoarea unitate de control al traficului aerian/controlor de trafic aerian de-a lungul rutei de zbor a aeronavei respective;

119. *Unitate/controlor care acceptă controlul/Accepting unit/controller* — o unitate de control al traficului aerian/un controlor de trafic aerian care urmează să preia controlul unei aeronave;

120. *Unitate de control al traficului aerian/Air traffic control unit* — conform Regulamentului de punere în aplicare (UE) nr. 923/2012, art. 2. «Definiții»;

121. *Verificare redundantă ciclică (CRC)/Cyclic redundancy check* — un algoritm matematic care se aplică exprimării în format digital a unei date și care furnizează un anumit nivel de asigurare că data respectivă nu s-a pierdut sau nu a fost alterată;

122. *VFR/VFR* — conform Regulamentului de punere în aplicare (UE) nr. 923/2012, art. 2. «Definiții»;

123. *Viraj de bază/Base turn* — un viraj executat de aeronavă în timpul procedurii de apropiere inițială, între capătul traiektului de îndepărtare (outbound track) și începutul traiektului apropierii intermediare sau finale. Traiectele de îndepărtare și de apropiere nu sunt reciproce;

NOTĂ:

În conformitate cu circumstanțele fiecărei proceduri particulare, virajele de bază pot fi indicate a se executa în zbor orizontal sau în coborâre.

124. *VMC/VMC* — conform Regulamentului de punere în aplicare (UE) nr. 923/2012, art. 2. «Definiții»;

125. *Zbor controlat/Controlled flight* — conform Regulamentului de punere în aplicare (UE) nr. 923/2012, art. 2. «Definiții»;

126. *Zbor IFR/IFR flight* — conform Regulamentului de punere în aplicare (UE) nr. 923/2012, art. 2. «Definiții»;

127. *Zbor VFR/VFR flight* — conform Regulamentului de punere în aplicare (UE) nr. 923/2012, art. 2. «Definiții»;

128. *Zbor VFR special/Special VFR flight* — conform Regulamentului de punere în aplicare (UE) nr. 923/2012, art. 2. «Definiții»;

129. *Zonă de control/Control zone* — conform Regulamentului de punere în aplicare (UE) nr. 923/2012, art. 2. «Definiții»;

130. *Zonă interzisă/Prohibited area* — conform Regulamentului de punere în aplicare (UE) nr. 923/2012, art. 2. «Definiții»;

131. *Zonă periculoasă/Danger area* — conform Regulamentului de punere în aplicare (UE) nr. 923/2012, art. 2. «Definiții»;

132. *Zonă restricționată/Restricted area* — conform Regulamentului de punere în aplicare (UE) nr. 923/2012, art. 2. «Definiții».

2. La capitolul 2 „Generalități”, titlul 2.6 „Clasificarea spațiilor aeriene”, punctul 2.6.1 se modifică și va avea următorul cuprins:

„2.6.1. Spațiile aeriene în care se furnizează servicii de trafic aerian, denumite în continuare *spații aeriene ATS*, se identifică și se clasifică conform Regulamentului de punere în aplicare (UE) 2016/1.185, anexă, alin. 8.”

3. La capitolul 2 „Generalități”, titlul 2.8 se modifică și va avea următorul cuprins:

„2.8. Operațiuni de comunicații bazate pe performanță

2.8.1. Pentru utilizarea comunicației bazate pe performanță (PBC), specificațiile RCP se stabilesc prin standarde și/sau reglementări naționale adoptate în condițiile legii, dacă nu sunt stabilite prin reglementări adoptate la nivelul Uniunii Europene. Atunci când este cazul, specificația/specificațiile RCP trebuie să fie stabilită(e) pe baza unor acorduri regionale de navigație aeriană.

Pentru stabilirea unei specificații RCP se pot aplica limitări determinate de constrângerile infrastructurii de comunicație sau de cerințele specifice de funcționare a comunicației.

2.8.2. Specificația RCP stabilită trebuie să fie corespunzătoare serviciilor de trafic aerian furnizate într-un anumit spațiu aerian.

Informații cu privire la conceptul de supraveghere și comunicații bazate pe performanță (PBCS) și materialul de îndrumare cu privire la implementarea sa sunt incluse în Performance-based Communication and Surveillance (PBCS) Manual (Doc 9869).”

4. După titlul 2.8 se introduce un nou titlu, titlul 2.8¹, cu următorul cuprins:

„2.8¹. Operațiuni de supraveghere bazate pe performanță (PBS)

2.8¹.1. Pentru utilizarea supravegherii bazate pe performanță (PBS), specificațiile RSP se stabilesc prin standarde și/sau reglementări naționale adoptate în condițiile legii, dacă nu sunt stabilite prin reglementări adoptate la nivelul Uniunii Europene. Atunci când este cazul, specificația/specificațiile trebuie stabilită(e) pe baza unor acorduri regionale de navigație aeriană.

Pentru stabilirea unei specificații RSP se pot aplica limitări determinate de constrângerile infrastructurii de supraveghere sau de cerințele specifice de funcționare a supravegherii.

2.8¹.2. Specificația RSP stabilită trebuie să fie corespunzătoare serviciilor de trafic aerian furnizate.

2.8¹.3. Atunci când a fost stabilită o specificație RSP pentru supravegherea bazată pe performanță, unitățile ATS trebuie să fie dotate cu echipamente care să asigure performanța, în conformitate cu specificația/specificațiile RSP stabilită(e).

Informații cu privire la conceptul PBCS și materialul de îndrumare referitor la implementarea sa sunt incluse în Performance-based Communication and Surveillance (PBCS) Manual (Doc 9869).”

5. La capitolul 2 „Generalități”, titlul 2.23 „Serviciile către aeronave în eventualitatea unei situații de dificultate”, punctul 2.23.1 se modifică și va avea următorul cuprins:

„2.23.1. Unitățile ATS acordă atenție, asistență și prioritate maximă oricărei aeronave despre care se cunoaște sau se presupune că se află într-o stare de urgență, inclusiv în situația în care este supusă unei intervenții ilicite, conform Regulamentului de punere în aplicare (UE) 2016/1.185, anexă punctul 18 SERA.11001 Dispoziții generale.

Pentru a indica o situație de dificultate, o aeronavă care este echipată cu capabilitate data-link adecvată și/sau transponder SSR poate să își opereze echipamentul astfel:

a) prin Mode A, Cod 7700; sau

b) prin Mode A, Cod 7500, pentru a indica în mod specific că este supusă unei intervenții ilicite; și/sau

c) activând capabilitatea ADS-B sau ADS-C adecvată unei situații de dificultate și/sau urgență; și/sau

d) transmițând mesajul de urgență adecvat prin CPDLC.”

6. La capitolul 2 „Generalități”, titlul 2.23 „Serviciile către aeronave în eventualitatea unei situații de dificultate”, punctul 2.23.2 se modifică și va avea următorul cuprins:

„2.23.2. Atunci când are loc sau se suspectează că are loc o intervenție ilicită asupra unei aeronave, unitățile ATS acționează conform Regulamentului de punere în aplicare (UE) 2016/1.185, anexă, punctul 8 SERA.11005 Intervenție ilicită, lit. (b)”.

7. La capitolul 2 „Generalități”, titlul 2.23 „Serviciile către aeronave în eventualitatea unei situații de dificultate”, punctul 2.23.3 se modifică și va avea următorul cuprins:

„2.23.3. Atunci când are loc sau se presupune că are loc o intervenție ilicită asupra unei aeronave, unitățile ATS acționează conform Regulamentului de punere în aplicare (UE) 2016/1.185, anexă, punctul 18 SERA.11005 Intervenție ilicită, lit. (c).

O aeronavă rătăcită sau neidentificată se poate presupune că face obiectul unei intervenții ilicite.

Procedurile referitoare la manevrarea aeronavelor rătăcite sau neidentificate sunt prevăzute în paragraful 2.25.1. Documentul ICAO 4444/ PANS-ATM, cap. 15, 15.1.3. respectiv PIAC-ATS, ediția în vigoare, cuprind proceduri specifice referitoare la intervenția ilicită.”

8. La capitolul 2 „Generalități”, titlul 2.24 „Situații neprevăzute în zbor”, punctul 2.24.1 „Aeronave rătăcite sau neidentificate”, subpunctul 2.24.1.1.2 se modifică și va avea următorul cuprins:

„2.24.1.1.2. În situația în care se stabilește poziția aeronavei, unitatea de servicii de trafic aerian trebuie să acționeze conform Regulamentului de punere în aplicare (UE) nr. 923/2012, anexa, SERA. 11010 Situații neprevăzute în zbor, lit. (a) pct. (3), modificat conform Regulamentului de punere în aplicare (UE) 2016/1.185, anexă, punctul 19 lit. (b)”.

9. La capitolul 2 „Generalități”, după titlul 2.31 se introduce un nou titlu, titlul 2.32, cu următorul cuprins:

„2.32. Serviciul de proiectare proceduri de zbor instrumental

2.32.1 AACR trebuie să se asigure că furnizarea serviciilor de proiectare proceduri de zbor instrumental în FIR București se face în conformitate cu cerințele anexei 8.”

10. La capitolul 3 „Serviciul de control al traficului aerian”, titlul 3.3 „Operarea serviciului de control al traficului aerian”, punctul 3.3.5, subpunctul 3.3.5.1 se modifică și va avea următorul cuprins:

„3.3.5.1. Pentru întreg spațiul aerian unde se aplică eșalonarea verticală minimă redusă de 300 m (1000 ft), între FL 290 și FL 410 inclusiv, trebuie să se stabilească un program, la nivel regional, pentru monitorizarea performanței privind menținerea înălțimii aeronavelor care operează între aceste nivele, pentru a asigura că aplicarea continuă a acestei eșalonări verticale minime reduse îndeplinește obiectivele de siguranță. Scopul programelor regionale de monitorizare trebuie să fie adecvat pentru a realiza analiza performanței unui grup de aeronave și pentru a evalua stabilitatea erorii sistemului altimetric.

Materialul de îndrumare cu privire la eșalonarea verticală și monitorizarea performanței privind menținerea înălțimii este inclus în Manualul de implementare a eșalonării verticale minime de 300 m (1000 ft) între nivelele de zbor 290 și 410 inclusiv (Doc 9574).”

11. La capitolul 3 „Serviciul de control al traficului aerian”, titlul 3.3 „Operarea serviciului de control al traficului aerian”, punctul 3.3.5, după subpunctul 3.3.5.1 se introduce un nou subpunct, subpunctul 3.3.5.11, cu următorul cuprins:

„3.3.5.11. Atunci când se utilizează specificațiile RCP/RSP, trebuie instituite programe pentru monitorizarea performanței infrastructurii și a aeronavelor, în conformitate cu specificațiile RCP și/sau RSP corespunzătoare, pentru a asigura că operațiunile în spațiul aerian în care se utilizează continuă să îndeplinească obiectivele de siguranță. Scopul programelor de monitorizare trebuie să fie adecvat pentru a evalua performanța comunicației și/sau supravegherii, după caz.

Materialul de îndrumare cu privire la specificațiile RCP și RSP și monitorizarea performanței comunicației și supravegherii este inclus în Performance-based Communication and Surveillance (PBCS) Manual (Doc 9869).”

12. La capitolul 3 „Serviciul de control al traficului aerian”, titlul 3.3 „Operarea serviciului de control al traficului aerian”, punctul 3.3.5, subpunctul 3.3.5.2 se modifică și va avea următorul cuprins:

„3.3.5.2. Prin intermediul acordului interregional se stabilesc aranjamente pentru distribuirea între regiuni a datelor și/sau informațiilor obținute din programele de monitorizare.”

13. La capitolul 3 „Serviciul de control al traficului aerian”, titlul 3.7 „Autorizările de control al traficului aerian («ATC Clearances»”, paragraful „Conform Regulamentului de punere în aplicare (UE) nr. 923/2012, anexa, SERA. 8015 Autorizările din partea controlului traficului aerian, lit. (a)” se modifică și va avea următorul cuprins:

„Autorizările din partea controlului traficului aerian se bazează exclusiv pe cerințele aplicabile furnizării serviciului de control al traficului aerian, conform Regulamentului de punere în aplicare (UE) 2016/1.185, anexă, punctul 11, lit. (a).”

14. La capitolul 3 „Serviciul de control al traficului aerian”, titlul „3.7 Autorizările de control al traficului aerian («ATC Clearances»”, punctul 3.7.1 „Conținutul autorizărilor”, subpunctul 3.7.1.1 se modifică și va avea următorul cuprins:

„3.7.1.1. O autorizare de control al traficului aerian trebuie să indice:

Conform Regulamentului de punere în aplicare (UE) nr. 923/2012, anexa, SERA. 8015, Autorizările din partea controlului

traficului aerian, lit. (d), modificat conform Regulamentului de punere în aplicare (UE) 2016/1.185, anexă punctul 11, lit. (b).

În caz că autorizarea pentru nivelurile de zbor acoperă doar o porțiune a rutei, este important ca unitatea de control al traficului aerian să precizeze un punct până la care se aplică partea din autorizare privind nivelurile, oricând este nevoie de a se asigura conformitatea cu prevederile subpunctului 3.6.5.2.2 a) din anexa 2 OACI, Regulile aerului.

Ora la care expiră autorizarea indică timpul după care autorizarea se anulează automat în caz că zborul nu a fost început.”

15. La capitolul 3 „Serviciul de control al traficului aerian”, titlul 3.7 „Autorizările de control al traficului aerian («ATC Clearances»”, după subpunctul 3.7.5.3 se introduce un nou punct, punctul 3.7.6, cu următorul cuprins:

„3.7.6. Zborurile VFR speciale în zone de control

Zborurile VFR speciale pot fi autorizate să fie efectuate într-o zonă de control conform Regulamentului de punere în aplicare (UE) 2016/1.185, anexă, punctul 6”.

16. La capitolul 4 „Serviciul de informare a zborurilor”, titlul 4.2 „Rolul serviciului de informare a zborurilor”, punctul 4.2.3 se modifică și va avea următorul cuprins:

„4.2.3. Oricând este cazul, unitățile ATS trebuie să transmită, în cel mai scurt timp posibil, conținutul rapoartelor speciale din zbor, conform Regulamentului de punere în aplicare (UE) nr. 923/2012, anexa, SERA. 12020 Schimbul de rapoarte din zbor, modificat conform Regulamentului de punere în aplicare (UE) 2016/1.185, anexă, punctul 24”.

17. La capitolul 4 „Serviciul de informare a zborurilor”, titlul 4.3 „Emisiunile radio operaționale ale serviciului de informare a zborurilor (OFIS)”, punctul 4.3.7 „ATIS pentru aeronavele care sosesc și care pleacă” se modifică și va avea următorul cuprins:

„4.3.7. Mesajele ATIS care conțin informații atât pentru sosire, cât și pentru plecare trebuie să cuprindă următoarele elemente:

Conform Regulamentului de punere în aplicare (UE) nr. 923/2012, anexa, secțiunea 9, Serviciul de informare a zborurilor, SERA. 9010, ATIS, lit. (b), modificat conform Regulamentului de punere în aplicare (UE) 2016/1.185, anexă, punctul 16, lit. (a)”.

18. La capitolul 4 „Serviciul de informare a zborurilor”, titlul 4.3 „Emisiunile radio operaționale ale serviciului de informare a zborurilor (OFIS)”, punctul 4.3.8 „ATIS pentru aeronavele care sosesc” se modifică și va avea următorul cuprins:

„4.3.8. Mesajele ATIS care conțin informații destinate numai sosirii aeronavelor trebuie să conțină următoarele elemente de informare:

Conform Regulamentului de punere în aplicare (UE) nr. 923/2012, anexa, secțiunea 9, Serviciul de informare a zborului, SERA. 9010 ATIS, lit. (c), modificat conform Regulamentului de punere în aplicare (UE) 2016/1.185, anexă, punctul 16, lit. (b)”.

19. La capitolul 4 „Serviciul de informare a zborurilor”, titlul 4.3 „Emisiunile radio operaționale ale serviciului de informare a zborurilor (OFIS)”, punctul 4.3.9 „ATIS pentru aeronavele care pleacă” se modifică și va avea următorul cuprins:

„4.3.9. Mesajele ATIS care conțin informații destinate numai sosirii trebuie să conțină următoarele elemente de informare:

Conform Regulamentului de punere în aplicare (UE) nr. 923/2012, anexa, secțiunea 9, Serviciul de informare a

zborurilor, SERA. 9010, ATIS, lit. (d), modificat conform Regulamentului de punere în aplicare (UE) 2016/1.185, anexă, punctul 16, lit. (c)".

20. La capitolul 6 „Cerințele serviciilor de trafic aerian privind comunicațiile”, titlul 6.1 „Serviciul mobil aeronautic (comunicațiile aer-sol)”, punctul 6.1.1 „Generalități”, subpunctul 6.1.1.2 se modifică și va avea următorul cuprins:

„6.1.1.2. Atunci când a fost stabilită o specificație RCP pentru comunicația bazată pe performanță, unitățile ATS, în completarea cerințelor specificate la punctul 6.1.1.1, trebuie să fie dotate cu echipamente de comunicație care să le permită furnizarea serviciilor de trafic aerian în concordanță cu specificația/specificațiile RCP stabilite.

Informații cu privire la conceptul de comunicație și supraveghere bazată pe performanță (PBCS) și materialul de îndrumare cu privire la implementarea sa sunt incluse în Performance-based Communication and Surveillance (PBCS) Manual (Doc 9869).”

21. La capitolul 6 „Cerințele serviciilor de trafic aerian privind comunicațiile”, titlul 6.2 „Serviciul fix aeronautic (comunicații sol-sol)”, punctul 6.2.1 „Generalități”, subpunctul 6.2.1.2 se abrogă.

22. Anexa nr. 4 „Clasificarea spațiilor aeriene ATS — Serviciile furnizate și cerințele pentru zboruri” se modifică și va avea următorul cuprins:

„Conform Regulamentului de punere în aplicare (UE) nr. 923/2012, apendicele 4, Clasificarea spațiilor aeriene ATS — Serviciile furnizate și cerințele pentru zboruri, modificat conform Regulamentului de punere în aplicare (UE) 2016/1.185, anexă, punctul 28”.

23. După anexa nr. 5 se introduce o nouă anexă, anexa nr. 6, cu următorul cuprins:

„ANEXA Nr. 6

R E S P O N S A B I L I T Ă Ţ I cu privire la proiectarea procedurilor de zbor instrumental

1. Agenții aeronautici certificați și desemnați să furnizeze servicii de control al traficului aerian în regiunea de informare a

zborurilor — FIR București au obligația să asigure, direct sau prin contractarea unor servicii externe, proiectarea, publicarea, întreținerea și revizuirea periodică, în conformitate cu reglementările specifice aplicabile, a procedurilor de zbor pentru zonele de spațiu aerian unde asigură controlul traficului aerian, inclusiv a procedurilor aferente navigației bazate pe performanță. Furnizorii serviciilor de proiectare a procedurilor de zbor, inclusiv în cazul în care aceste servicii sunt efectuate direct de către furnizorii serviciilor de control al traficului aerian, trebuie să îndeplinească cerințele aplicabile prevăzute în reglementările naționale specifice sau, după caz, în reglementările europene.

2. Modificarea unei proceduri de zbor se face în condițiile stabilite prin reglementări naționale sau europene specifice. Costurile generate de modificarea unei proceduri de zbor aprobate și publicate se suportă de către solicitantul modificării respective.

3. Prestatorul de servicii de control al traficului aerian încheie cu administratorii aerodromurilor pe care se aplică proceduri de zbor instrumental aranjamente cu privire la implementarea punctelor 1 și 2 de mai sus, care includ și modalitățile de punere la dispoziție a datelor de teren și obstaculare a căror colectare intră în atribuțiile administratorilor de aerodromuri, necesare proiectării procedurilor de zbor instrumental.

4. În România, AACR, în calitate sa de autoritate națională de supervizare, aprobă procedurile de zbor instrumental pentru aerodromurile și spațiul aerian aflate în FIR București.

5. Procedurile de zbor instrumental trebuie să fie proiectate în conformitate cu criteriile de proiectare prevăzute în reglementările naționale și internaționale aplicabile.

6. Organizațiile de proiectare proceduri de zbor instrumental trebuie să respecte cerințele reglementărilor naționale și internaționale aplicabile.

7. AACR trebuie să se asigure că se execută întreținerea și revizuirea periodică a procedurilor de zbor instrumental pentru aerodromurile și spațiul aerian aflate în FIR București. Revizuirea periodică a procedurilor de zbor instrumental se execută la intervale de timp nu mai mari de 5 ani.”

Art. II. — Prezentul ordin se publică în Monitorul Oficial al României, Partea I.

Ministrul transporturilor,
Felix Stroe

București, 1 noiembrie 2017.
Nr. 1.591.

EDITOR: GUVERNUL ROMÂNIEI

„Monitorul Oficial” R.A., Str. Parcului nr. 65, sectorul 1, București; C.I.F. RO427282,
IBAN: RO55RNCB0082006711100001 Banca Comercială Română — S.A. — Sucursala „Unirea” București
și IBAN: RO12TREZ7005069XXX000531 Direcția de Trezorerie și Contabilitate Publică a Municipiului București
(alocat numai persoanelor juridice bugetare)
Tel. 021.318.51.29/150, fax 021.318.51.15, e-mail: marketing@ramo.ro, internet: www.monitoruloficial.ro
Adresa pentru publicitate: Centrul pentru relații cu publicul, București, șos. Panduri nr. 1,
bloc P33, parter, sectorul 5, tel. 021.401.00.73, fax 021.401.00.71 și 021.401.00.72
Tiparul: „Monitorul Oficial” R.A.

